

Kjøbenhavns Universitets Forhandlinger fra 1599 til 1604.

Den ældste nu bevarede, originale Protokol over de akademiske Forhandlinger (Acta Consistorii) begynder midt i Aaret 1599. Fra den forudliggende Tid haves kun mere eller mindre ufuldstændige Uddrag, medens de originale Forhandlingsprotokoller ere tabte¹). Da jeg for henimod fyrretyve Aar siden gennemgik en Række af de bevarede »Acta«, i den Hensigt at samle Bidrag til Universitetets Historie, nøjedes jeg ikke med enkelte Antegnelser om det, der nærmest kunde tjene til mit Formaal, men jeg tog Afskrift af de bevarede Forhandlinger fra Tidsrummet 1599—1626, dog med Udeladelse af mindre væsentlige Notitser, særlig vedrørende Detailerne i Universitetets økonomiske Forhold. Min Opmærksomhed var særlig henvendt paa de Antegnelser, der dels vare oplysende med Hensyn til de egentlig akademiske Forhold, dels i en eller anden Henseende kunde være af kirke- og kulturhistorisk Interesse. For de ældste Møder tog jeg dog alt med for derved at give en Prøve af Forhandlingerne i deres Fuldstændighed. Her skal nu leveres et udførligt Uddrag af det ældste Bind, dog med Udeladelse af enkelte Notitser, som allerede findes trykte andensteds.

H. F. R.

¹) Hvad nu der haves af de akademiske Forhandlinger før 1599, findes meddelt i Ny kirkehist. Saml. I, 1—67; IV. 276—88; V, 63—118; og i Kbhvns. Univ. Hist. 1537—1621. IV, 137—43.

Acta Universitatis Hafniensis

a die 7 Junij An° 1599 usque ad Anni 1604
diem 7 Junij

Notario L. Scavenio P. P.

Anno Dn. 1599 M. Junio D. VII. solemniter in templo
D. Virginis traditus est Rectoratus D. Petro Vinstrupio
Superintendenti Sielandiæ. Postea fuerunt Convocationes,
ut sequitur.

Convocatio I. 20. Jun. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Resenio, N. Theophilo,
And. Christiano, And. Cragio, Tho. Finckio, Joh. Aurifabro,
Ivaro Stubæo & Stephanio.

1. Anders Hostessøn i Skee holder sig thill 2 agre,
som ligger thill Matzs Mogenssøns gaard, oc siger, hand
hadde bytted met Matzs. Conclusum: Niels Pederssøn
[Univ.s Foged] skall giøre forbud, paa det, som saaet er i
samme agre, thill Tinge oc tage der itt Tingsuinde paa.

2. Morten Matzen haffuer hugged po Matzs Mogenssøns
en heell haab elletræ. Concl.: Niels Perssøn skall oc tale
hannum thill, thill Tinge, for wlouglig hug i wlouglig thid,
oc tage dom for sig. Ydermere bleff lest den domb, Niels
Perssøn hadde forbuerrfuit thill Tinge offuer Morten Matssen,
oc findis og hans beretning, at Professores haffuer ladett
søge hannem med wold oc wret, huilched Rector meente,
mand skulle legge sig fra. (Hic advenit Nic. Cragius).
Conclusum: Hoffmester oc Canceler skal thilltalis oc for-
holdis all denne leilighed, oc raade med dennem, huad
mand skall frembdelis giøre herved. Jtem, att lade føre
vindisbyrd om de haanlige ord, som Morten haffuer taled
om hans husbonder thill Tinge.

3. Bleff lest Jep Mogenssøns breff y Skee, huorudj
hand giffuer thilkiende, at der er taged siun paa Møllen
effter Niels Pederssøns beuilning, da fattis der itt nytt
hiull, en Axell, oc stiborene tagis hannem fra om Wålborg
myse. Att derfor Professores vilde giøre nogen naade

med mølleren, po dett hand kunde bliffue ved oc yde herefter sin landgilde y loughlig thid. Responsum: Mølleren skall thilltalis aff Fogeden for sin landgilde, han rester med, so well som for festningen, der icke endnu er udkommen.

4. Rector proponered om den Restantz, som er hos Kirckeuergene thill Universitetz Kircker, om pengene, som Kirckerne thillstaar, icke skulle nederleggis hos Rectorem, oc icke bliffue hos bynderne, som snart kunde forarmis, oc Kircken derudoffuer myste sitt. Conclusum: Alle Universitetz Kircker skall legge deris beholning fra sig thill Rector.

5. D. Anders Krage beuilged att drage offuer thill Skaane oc thill Landemode anamme studijskatt aff Probsterne, med saa skell at hand i Aar allene motte beholde thill sin fordeel og tæring allt dett, hand kand fo offuer 300 daller. Conclus.: Professores beuilged dett, att hand flyde en richtig bescheden her om oc forfarer eadem opera, hvor dett henger sammen med de Bynder, som ligger thill Fossie Kircke oc Universitas fanger ingen rettighed aff. Solus M. Ivarus protestered, hand icke torde sambytycke hannem dett, som var offuer de 300.

6. Rector indicavit, att en student, Rolandus, er dragen ex aresto. Conclus.: Hand skall citeris, att hand møder inden Aar och Jembling.

7. Søffren Flue biuder sin gaard op, oc ingen aff Professoribus wille kiøbe den. Concl.: att dersom hand selger en Herremand gaarden, skall Søffren verre forplicit thill att fly Universitetet Reversal aff hannem.

8. Dn. Rector oc D. And. Cragius resignered ædilitatem, lagde ned deris regenskab oc begier, att Universitas vill ordinere 2 andre thill den bestilning.

9. Peder Knudssøn begier en 6 fodd Jordsmaan thill hans gaard aff Kirckegaarden, oc biuder derfor 40 daller. Concl.: Professores vill gaa selff hen oc see steden.

10. Bleff foretagen Ædiliū bygnings Regenskab: Ligned oc lagt Jndtegt mod vdgift, bliffuer Universitetet skyllig 48¹/₂ daller oc nogen smaaenge.

11. Jens Skredder y dag opbiuder de Kapper, hand haffuer aff Studenter, tredie gaang.

Convocatio II. 27 Jun. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Resenio, Nic. Theophilo, A. Christiano, Th. Finckio, Stubæo & Stephanio;

1. Lectæ sunt literæ Helmstadio perscriptæ ad Academiam pro M. Olavo Brendero admonendo, qui cuidam illic civi debet daleros 11 cum aliquot grossis. Item sponderat pro eo filius Michaëlis Smid de 34 dalleris, quod docere potuit nuncius monstratis chirographis M. Olai. Comparuit pro fratre Jacobus, som vndskyllede M. Oluff, hand var icke hieme, men var ventendes i morgen. Concl. Dett skall opstaa; indtill hand kommer hiem.

2. Bleff taled om, huem der skulle være Ædiles, oc bleff neffned derthill D. Jørgen oc D. Claus. Audiebantur suffragia, oc sambtycker de alle D. Jørgen, dog D. Thomas admonered dette, at Theologi icke skulle holde sig her thill per successionem. Endelig bleff besluttet, at D. Jørgen oc D. Finckius skulle vere Ædiles dette Aar, huilched de self beuilgede.

Her mangler et Blad i Protokollen.

4. Rector proponered, huem der ville gaa thill Cancellarium med den Morten Matzsens domb. D. Anders Christenssen loffuede att fylge Rectorem, oc da skall talis om Harrested thiende.

5. M. Theodorus [Marci] begier hielp paa ny aff Universitetet.

Convocatio III. 25. Jul. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Resenio, Nic. Cragio, And. Christiano, And. Cragio, Th. Finckio, Ivaro Stubæo & Joh. Stephanio.

1. D. Andreas Cragius referered, huad hand hadde vdretted paa Lunde Capitell sidste landemod om Studij

skatt. Først hadde hand en latinsk oration thill dennem. Saa haffuer de colligered suffragia, oc loffuede Probsterne att antuorde fra sig de Registre, som de hadde med sig, oc de andre att frembsende med dett første. Item viste D. Andreas et Register, som hand hadde bekommed, oc bleff offuerregned; med dett, som igien staar, beløffuer sig 363 daller $\frac{1}{2}$ mk. Oc gaff hand thilkiende 2 ting att findis vrichtig 1. om Herredswadskloster, som haffuer dominium oc er Kongens læn, oc giffuer dog inthett thill Universitetet. 2. Att der icke giffuis aff Kirckerne 1 daller aff huer, den ene hielper den anden, effter Fundatzen.

2. Klagis paa Jep Mogenssen, der hand fornemmer, att hand skall icke lenger vere foged, hugger hand aff skoffuen for fod oc forsiuner sig i thide, och specker hans loffte i forraad. Huilched Dn. Rector proponered, att hand vil vere vndskylled, om icke bleff taled der paa. Conclusum omnibus suffragiis: Der skall tagis skøn paa skouffuen och lade saa Jeppe thilltalis, att hand viser sin hiemmell eller Seddel po huis der findis, att hand haffuer hugged.

3. Bleff taled om Kirckeuerge aff Gladsaxe, att de haald sig thillbage med dett, som Kircken haffuer beholdett hos dennem: Om mand skulle tage deele paa dennem, eller att tage haanden aff dennem, paa en vis thid att betale oc levere samme Rest fra dennem til Universitetet. Item indicavit Dn. Rector, att de vaar begierendis itt Seieruerck y Kircken oc dett effter øffrigheds befalning. Concl: Der kand inthett giøris ved Seieruerket eller bygning, før end pengene bliffuer erlagt. Item Rector proposuit de decimis ejusdem Ecclesiæ jam vacantibus. D. Andreas Cragius begiered samme thiende for den seduanlig affgift, xiiij pd. korn, oc giffue thill festning j stud mer end de andre, som ickon haffuer giffued 2 stude. Nu vill han giffue 3. Rector thilspurde singulos professores, om nogen anden ville haffue den eller vere med hannem. Da suared de ney. Saa bleff hannem omni suffragio forunt samme thiende i nestkommendis 3 Aar for den seduanlig aarlig

affgifft oc iij stude thill festning. Samme thid resignered hand Herluff thiende, huilchen M. Ivar begiered, oc bad om 2 dages frist att betencke sig herpaa. Det bleff hannem unt.

1599. Den 29 Julij in ædibus Rectoris fuerunt congregati sequentes Professores: Dn. Rector, Dn. And. Cragius. D. Thomas Finckius, Johan. Stephanus & Notarius.

1. Peder Anderssen Byfoged klager po Pouell Foss, att hand haffuer slaged hans hustrue po munden, oc lod lesse en schriftlig berettning derom¹⁾.

2. Steen Wacktmester klager po en Student, att hand er funden paa Wolden y natt, som borgemesterne hadde nøgell thill, oc ingen maa komme derop: Will Steen derfor vide aarsage, aff huad aarsage hand var kommen derop, effter vackt var sett. Studenten suarede, att hand hadde vered vdj Solbierrig hos en hans slegtt, gaar oc slar deroppe, saa kom hand sildig hiemb, torde icke fordj gaa i hans herberg, for hand var red for Perlement. Oc med grædende taare bad om naade, att hannem motte forladis denne forseelse. Steen exaggerered dette, att hand hadde imod Kongens rett stiged Kongelig Wolde. Hand bleff hensett i fengsell igien thill morgen.

3. En quinde haffde steffned Her Hans Laurssøn, bispens forðum thienere, om itt par lagen, hannem er pantset (osv).

IV. 1. Aug. 1599.

In ædibus Reetoris rursus erant congregati Professores sequentes, Mag. Dn. Rector, Dn. And. Cragius, D. Thomas Finckius, M. Johannes Stephanus & Notarius.

1. Den dœu Hans Schredders quinde Boell hadde ladet citere en studiosum Henricum Andreæ; hindis søn hadde sett hannem en Kappe i pant for 5 daller oc skulle giffue

¹⁾ Herefter følger en lang, ufin Historie, der tyder paa, at Studenten Povl Foss kan have haft sine Grunde til at traktere Byfogdens Hustru paa den omtalte Maade.

hannem 2 alb. aff dalleren om ugen. Nu haffuer studenteren midler thid brugt Kappen oc forderffued hende, oc kreffuer derforuden 3 mk. rente. Studiosus beneckter dett om Renten. Boell begier, att hindis pant maa giøris saa gott, som det vaar, effterdj hun skall giffue hannem sin rente. Studiosus begier ingen rente, men vill beuisse, att hand fick Cappen med forord, att han skulle bruge Kappen. Conclusum: Boell skall løse Cappen fra hannem, oc siden lade danne mēd sige dennem imellum, so att hand stiller hinde thillfreds, for hues hun er forarged.

Hic intercessit convocatio absente

Notario in Scania.

An^o 1599, 17. Aug. In ædibus Rectoris, h. 3 p. M.

Johannes Melchior Munsterus citari fecerat M. Petrum Borrichium et quæsivit ab ipso primum, velletne pro reo Christierno Matthiæ causam dicere. Negavit M. Petrus. Deinde quæsivit de schedula adulterina, quam dixit M. Petrus sibi a Christiano Matthiæ traditam esse. Idque M. Petrus promisit, se probaturum sufficienter.

1599, 18 Aug. Rursus in ædibus Rectoris comparuit M. Petrus et produxit unum testem, Johannem Suering, qui juratus testatus est, att hand saa, som i gaar var 8 dage, antuordet Christen Matzsøn hannem itt Seddel i hans stue oc bad, hand ville gaa med hannem thill Niels Brusse, att hand motte fo hans Testimonium. Men Seddelen kiende hand icke. Item skiød M. Peder end paa itt Vindisbyrd, Jacop Lauritzsøn fød ved Ribe.

Convocatio V. 22 Aug. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Resenio, Nic. Cragio, Lemvico, A. Christiano, Andrea Cragio & Joh. Stephanio.

1. D. Andreas Cragius begiered po M. Pouels Vegne i Roschylde en quitanz ab Universitate for Peder Jacobsøns Canickedom. Den bleff hannem beuilget att skulle lyde saa, att hand haffuer fornøied Universitetet.

2. D. Gellius hadde ladet citere D. Niels Krage, for hues dennem emellum er anlangendis den thiende effter

hans S. Fader. D. Nicolaus hadde stilled en haandschrift, lydendis, att dersom D. Niels icke beuilles efter hans affsked fra Universitetet ligesaamegit, da skall Sasceridis arffuinger oprette hannem dett: huorudj D. Gellius besuerged sig, effterdj. dett var en part aff hans Naadens aar, som hannem med rette thillkommer. Da begiered D. Nicolaus en Certification oc schriftlig forsicherung om att nyde dett ligesaa efter hans affsked her fra aff Universitate. Huilched bleff hannem omnibus suffragiis beuilged, oc bleff D. Gellio forhaalden, att hand giffuer Universitetet igien en fuld quitanz paa all Naadens Aar.

3. Rector indicavit, att Peder Frandsøn hadde vered hos hannem oc begierer endelig enten en schriftlig dom oc affuisning om Naadens Aar efter D. Hans Frandsøn, som bleff Marene hans hustru allene skenckt af Universitetet, oc de andre arffuinge bleff udeluct: eller hand vill thill neste herredag tage en steffning offuer Universitetet. Responsum: Professores kand inthet giffue noged schriftligt fra sig, førend hand klager paa nogen oc neffner, huem hand vill haffue thilltal thill for Universitetet; dersom hand klager paa Universitetet, kand Professores icke selff vere deris egen dommere.

4. Henrich Walckirck begier att vere Typographus Universitatis oc nyde de friheder, som Matzs Wingaard hadde, oc gaff for, hand ville med dett første forskaffe sig gredske still; de andre haffuer hand, bode Hebraisch oc Latin nock. Responsum: Hand skall bekomme itt gott suar, med dett første professores bliffuer alle sambled. Dog skall hand med vilkaar forschriffue sig thill Universitetet.

5. M. Christoffer Bartscher haffuer saalt sin gaard, oc haffuer den icke opbøden thill Universitetet. Thillmed er Jordbreffuene adulterered oc radered, saa der er schreffuen siden 9 for 12. Nu begier hand breffuene fornyed eller en beuis fra Universitetet, att skødet thill tinge maa gaa for sig. Da bleff seorsim professores thillsput, om de ville kiøben, huilched huer for sig nectede. Conclusum

igitur, hand skal haffue ny Jordbreffue, oc de gamle casseris.

Convocatio VI. 1 Sept. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Resenio, Lemvico, A. Christiani, And. Cragio, Stubæo, Stephanio professoribus, M. Christierno & M. Jona pastoribus.

1. Indicavit Dn. Rector, mandatum esse superioris Magistratus, ut sententiam ferrent professores de quodam sacerdote ex Gotlandia. Søffren Christenssøn, Ridefoged paa Kiøbenhaffns slot, lagde i rette oc lod lese nogen falske breffue, som Her Søffren Galten hadde schreffuit, och hand bekiender selff att haffue schreffuit dennem. D. Anders Lemvig var Rector, der hand bleff deponered. M. Peder Aagessøn var hans præceptor. Hand bleff ordinered iflor aff M. Pouell paa Gulland den 5 Aprilis. Hand bekiender oc, att hand hadde dicted itt breff, som M. Hans Staffenssøn skulle haffue schreffued, huilched hand bekiender oc, att hand selff hadde giort falskeligen. 1) bleff lest itt falsk breff, som Peder Tønissen, byfogit y Calundborg, skulle haffue schreffuit, oc derimod Peder Tønissøns egit breff, huorudj hand benectet sig aldrig att haffue seet den Person, oc hans Signet att vere stolled hannem fra uredeligen. 2) noch lest itt falskt breff thill Hermand Jul, som M. Jens Giødssøn skulle haffue schreffuit, oc itt falskt skudsmaal vnderschreffuet: Johannes Ægidius sua manu, Petrus T. Pomarius subscripsit, Johannes Laurentij Oldorph manu pp^a. 3) bleff lest M. Jens Giødssøns rette breff, huor udj hand saa vell som de andre 2 i Aarhus vedersiger, att de aldrig haffuer giffued saadan en person saadanne breffue.

Audiebantur suffragia. Episcopus oc pastores dæmpte hannem effter Ordinanssen, att effterdj hand haffuer giortt uerlig gierning, bør hand her effter icke att vere holded for en Prest eller befatte sig noged med Guds thieniste. D: Jørgen sambtycker dett. Men D. Resenius oc N. Cragius mente, att dett kom icke Universitetet ved, men Bispen oc

ministerium allene. Dog effterdj hand oc bekiender, hand haffuer schreffued itt falskt Kongebreff, i den mening hand vilde skade hans neste, da stemmed de alle offuer ens, att hand bør icke effter denne dag att vere eller kallis en prest, men skall regnis for en wordinered effter Ordinanzen. Her Søffren bad Professores, att de vilde hielpe hannem til en naadig straff, huilched Bispen anloffuede hannem.

2. Peder Frandzen giffuer for, att hand begier en affskeed om dett naadens aar effter hans Broder D. Hans Frandzøn, oc dett for hans brøderbørns skyld. (Efter en Del Spørgsmaal og Svar afvistes Sagen, da P. Fr. ikke kunde angive nogen bestemt, som han sigtede for at have forholdt ham og hans Broderbørn deres Arvepart).

Convocatio VII. 12. Sept. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Resenio, And. Lemvico, A. Christiani, A. Cragio, Th. Finckio & Stephanio.

1. Rector indicavit, att hand haffuer taled med Hofmester oc Canceler om den Hans Lindenous Karl, som haffuer offuerfaldet en Student paa Nørregade, oc Cancellarius suarede, att dett skulle opstaa, indthill hand fick giffued Kongen dett thillkiende.

2. (Om »den anfangne Bygning paa Langvads Dam«).

3. Adhuc proposuit Rector, om Professores ville thillstede, att Præpositus maa introducere H. Otto i Smørum oc Lidov Kirke effter ordinanzen: Huilched de pleier icke att lide, de der haffuer jus patronatus thill Kirkerne. Professores saaed an for gott, att Bispen selff indsatte hannem, oc att Præpositus alligenell foer sin rettighed aff Kirkerne.

4. (Om Fogeden Niels Pedersens mangelfulde Regnskab og den fremtidige Fogedløn).

1599, 19 Sept. In ædibus Rectoris convocari fecerat Johannes Melchior Munsterus testes, quos ad causæ suæ evidentiam audiri impetrarat. Qui etiam tum præsentibus testati sunt, ut sequitur. 1) Rasmus Jenssøn thienendis: Anne Henrick Udens beretted om Christen Matzsøn, att

hand sagde thill hannem, att hand hadde giort Johanni Melchiori en thieniste, i dett hand hadde skicked hannem thill, hand skulle vdenlands med Mourizs Stygges børn, oc sagde Christian thill Johannem, att dett, hand hadde loffued hannem herudinden, dett skulle hand holde, so frembt hand var en erlig Karll. Herom vandt Rasmus, att dett bud, som Johannes hadde leiid med Christians breff thill Mourizs Stygge, var icke i Judland, men hand saae hannem huer dag selge Lauendell for Nille oc gick i Skole thill Jens Jenssøns. 2) Henricus Johannis beretted so meged, hand viste herom: Christen Madzøn nogle gange gaff hannem thillkiende, att Mouritzs Stygge hadde befaled hannem, hand skulle høre om en god Karl, som var thienlig thill att følge hans børn vdenlands, oc derfor hadde hand thilltaled Johannem po Mouritzses vegne, oc schreff saa breffue thill Mouritzs. Men der Johannes fornam, att hand var lactatus vana spe, fordj budet kom ingensteds aff Byen med breffuene, sagde hand thill Christen, hand hadde ilde giort, att hand saa lunge hadde opholdet hannem. Saa bad hand Henrich, att hand po hans vegne vilde stille en handschrift, effterdj hand hadde icke pendinghe ved haanden, paa en xij eller xiiij Daller, dennem vilde hand gierne giffue hannem, for hand hadde her oppeholdett. Item beretted hand, att om afftenen, før end hand drog thiil Helsingør, bad hand tredie gang Henricum underhandle dennem emellum paa de 14 daller, men da var Johannes forhindred med nogen giester paa hans kammer. Postea jussu M. Dn. Rectoris ad M. Johannem Aurifabrum missus est Notarius, quem etiam testem nominarat actor, ut eius quoque testimonium bona fide hic asscriberet. Da bekiendte for^{ne} M. Hans, att Christen Mazsøn i hans hus, neruerendis Christian Berredzøn, loffuede Johanni Melchiori Munstero med haand og mund, att hand po sin himmeriges part, saa sant hand ville vere en erlig Karll, da skulle hand holde hannem skadesløs oc staa her hans tæring for den thid, hand hannem hadde

oppeholdett. 3) Noch bleff fremblagtt en Christen Berredzøns bekiendelse, med egen haand schreffued, att hannem vitterligt war, att Johannes Melchior Munsterus haffuer ligged her i byen i 10 Vger po Christen Madzøns thillsagn, att for^{ne} Christen Madzøn vilde betale, huis hand fortærer. Sub dato A^o 99 den 14. Augusti.

Convocatio VIII. 27 Oct. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Nic. Theophilo, And. Christiano, And. Cragio, Th. Finckio & Joh. Stephanio.

4. D. Anders Christenssøn begier; att Professores vill haffue en Indseende med Studenterne i Communitetet, som gjør emod dett sidste forbud med madden att vdschicke.

5. Commensales 2da mensæ conqueruntur de Severino Bertidio, qui Tragædias excitârît. Et querela in scripto proposita est et perlecta. Ad illam querelam respondit primum Præpositus, qui negavit alteram tantum partem auditam esse, sed se utramque adhibuisse. Et indicavit præpositus, eodem die invitatum quendam opificem et item unum nautam. Rector autem conquerebatur de præpositi contumacia, qui citatus a Rectore aliquoties non comparuit. Severinus dixit, Nicolaum Holbeck non indicasse commensalibus de hospite adducendo præter consuetudinem, ideo noluit decanus ipsi apponere. Indicavit D. Andreas Oeconomus, solere commensales petere portionem pro convivis. — Instant commensales, se quidem præsentis fuisse et minis absterritos, quominus potuerint causam pro se dicere. Præpositus negavit, se nullam omnino mulctam unquam accepisse præter 2 mk.

Suffragia: D. Dibvadius sensit, ut hoc, quodquod est, componeretur. D. Joh. Resenius dicit, incurrere in oculos hominum, si mensa privabuntur; satius judicat esse, ut mulcta pecuniaria irrogetur: præposito 2 mk., decanis singulis 1 marca, et commensalibus item 1 mk. Quæ pecunia cedat pauperibus. Idem sensit D. Nicolaus Theophili & reliqui inferiores. Dn. Rector exceptit, quam omnino insolitum esse in illo loco, ut mulctentur pecuniâ, et

propterea videtur ipsi hoc sordidum. Tandem proposuit, ipsum præpositum removendum, item de contumacia, quod comparere noluerit. Conclusum: Seorsim admopendus, ut a mensa se contineat ad aliquot dies, thill videre beskeden.

Omnes decani cum præposito et commensalibus 2 mensæ revocati. Johannes Georgius decanus pro reliquis respondebat, quod a decanis esset examinata caussa ab utraque parte, et dicunt, Simonem narrasse illis caussam omnem, et neminem commensalium excepisse quidquam adversus latam sententiam. Simon fatetur, se cœpisse quidem narrare caussam, sed interpellabatur. Testis unus studiosus producebatur, qui juratus dixit, se audivisse a præposito: Ego autem dixi et narraui vobis caussam antea, ite et ferte iudicium. Idem testati sunt duo præterea alij.

Rector tulit sententiam, ut eligerent decani alterutrum, ut vel mensa privarentur per triduum, vel ut singuli multam 1 marcæ dent pro hoc errore pauperibus. Johannes Georgius pro omnibus respondit, debere se et velle semper proximo egenti benefacere. Et petiit aliorum collegarum nomine, ut eligerentur alij, qui majore dexteritate possent præesse isti muneri, præsertim cum eorum omnium imminuta sit auctoritas. Jussi sunt duo, qui præ reliquis visi sunt contumaciores, ire in carcerem.

6. And. Cragio ad nuptias, quas celebraturus est, concessa est $\frac{1}{2}$ amme win.

8. Adhuc conqueruntur expectantes de præpositi importunitate, qui distribuat portionem, quæ debetur expectantibus, aliis peregrinis. Fatetur præpositus, venisse huc nuper ægrotum quendam studiosum, qui ante hîc triennium totum studuerat, illi soli petenti per aliquot dies portionem quandam [dedit]. Præterea invitatum ab ipso conqueruntur quendam Scholasticum, et affuisse tantum in mensa Joh. Fossium et Paludanum, et neminem esse introductum in locum absentium. Id negabat constanter Præpositus. — Item queruntur, famulos præsentium etiam dominorum portiones petere et accipere.

9. Præpositus propter contumaciam declaratam puniendus omnino est, sed res hæc ad tempus commodius differenda, et ita simul ab officio removendus.

10. D. Finckius Decanus quæsit, cum magna raritas sit baccalaureorum, teneantur nonne reliqui studiosi, qui diutius hîc frequentârunt, exercitia disputationum publicarum continuare.

11. Rector consuluit professores, numne debeant intercedere pro aulico, qui vulneravit Studiosum et jam capite plectendus est juxta latam sententiam. Illud redundabit in totum ordinem nostrum, et flagrabit magis odium aulicorum in Studiosos omnes.

Convocatio IX. 24 Nov. 1599.

Præsentibus Rectore, D. Resenio, D. Lymvico, D. N. Kragio, D. A. Christiano, D. A. Kragio, D. Finckio & Stephanio.

1. Om den Sagh udj Heddinge, och den Dom, som er gangen paa den Herlighed och Sagefaldt, Universitetet thilkommer, och Byfogeden ther sammestedt sig paa Kongl. Matt:s wegne thilholder. Skall opsøgis huis gamle Breffue ther kunde findis paa thet Mageskiffthe, och siden ther om widere att deliberere, och thages y bethenckende, om thet Skiffthe icke kand kaldis thilbage, och der om de Bernekouer thilthalis.

2. Rector proponeret ex mandato Cancellarii de professione Eloquentiæ, att Universitetet skall haffue ther thill en flittig indseende, att ther nogett wedgiørris, saa den Lectie icke saa slett negligeris, vden Kong. Matt. selff skall føre raad ther thill. Dog icke y den Mening, att M. Joh. Aurifaber nogett aff sin besolding skulde frathagis eller affkorthes, men Universitetet att giffue ett Stipendium thill en anden smuck Mand, som Lectien extra ordinem kunde forrestaa, paa thet Universitetet kunde were vndskyldett, och Kong. Matt. see Universitetz flidt och omsorg for, att Lectierne war well bestillede. Och ther om en endelig resolution att giffue thill Cancellarium, intra horam

10. D. Resenius meen, Universitetet er noch besuerret, och ey haffuer att giffue nogett Stipendium aff, extra ordinem, men att mand kunde bewilge ex Corpore den, som kunde samme Lectie forrestaa, och bød̃t sig thill gierne att wilde thill dess læse en gang om Vgen.

Conclusum: Efftherdj M. Aurifaber icke kandt for sin Alderdom och Skrøbelighedt selff ware sin Lectie, och alligewell ey helder bør ept̃her Fundatzen att miste sitt Stipendium, vden hand bleff anderledes forsørgitt, och Professionen dog icke kand forsømmes: will Universitetet haffue den Leylighedt ṽdj bethenchende, och giffue nogett, nominatim 25 eller 30 Daler, thill en Mand, som kand Lectien forrestaa. Dog ept̃herdj Universitetet er noch-sommelig thillforn besuerritt mett gielld och anden ṽdgiff̃t: Att thett kunde bewillges meth ny Confirmatz, att de motte bruge ṽdj fremthiden deris friiheder thill alle Sognene, naar the ept̃her handen bliffue leddige, och ther meth kunde affleggis, om fornøden giordis, de som war Emeriti. Och denne Leylighedt att giffue Cantzeler thillkiende.

3. Kom for en bog, som bleff begierett att motte thryckis. Rsp. Der meth holdis ept̃her Ordinantzen.

6. M. Hans Hemmingssen bleff bewilgett att giffuis ij fouffne widt och vj Mk. Dansche.

7. Om Expectantibus, att holdis en orden ept̃her deris Senium ṽdj Universitetet.

Convocatio X. 22 Dec. 1599.

Præsentibus Rectore, Dibvadio, Lemvico, A. Christiano, A. Cragio, Finckio, M. Ivaro & Stephanio.

2. Bleff taled om Heddinge handel. Concl.: Niels Pederssøn skall steffne Dommen thill Landtzing.

3. Aff Maccabæj Naadens Aar haffuer Bispen y Lund fremsent 190¹/₂ Mk. 7 Sk. 1 Alb.

4. (Om Fogdens uklare Regnskab).

5. (Om »L. Scavenij Handell med Jørgen Fønbo«).

6. H. Jørgens Syster paa Amager er sprungen y en brønd; hannem er forløffuet att begraffue hinde in angulo

quodam Cæmiterij. Men om hendis gods att beschriffue, er grunden icke Universitetets, men Kongens, huilched Fogeden haffuer forfarid.

7. (Peder Knudsøn begjærer Brev paa det Stykke Jord, han har kjøbt af Kirkegaarden, hvilket indrømmes ham).

8. M. Johannes Erasmus petit haberi rationem sui, si incidat mutatio in Professione Rhetorica. Resp.: Regiam voluntatem non esse, ut removeatur Aurifaber, sed de professore extraordinario constituendo, qui doceat. Itaque nihil a Professoribus fieri hic aliud posse, quam ut Regiæ voluntati pareatur.

9. L. Scavenius accusatur neglectæ fidei in solvendis daleris 30, quos debet M. Georgio Christophori Pastori Wæjensi in Schania, qui plenipotentem constituerat quendam Boetium Johannis.

Anno Domini 1600.

Convocatio XI. 26 Jan. 1600.

Præs. Rectore, Dibvadio, Resenio; Nic. Theophilo, Nic. Cragio, A. Christiano & Th. Finckio.

1. Rector indicavit, pecuniam Walckendorpianam hoc anno erogatam a Johanne Simonis elocatam esse dominæ cuidam nobili, procurante Axillo Gyllenstiern. Fidejussores erunt Eske Bilde & Sten Matssøn.

2. (Om Kirketienden af Egerup¹), som Sognepræsten Hr. Jens ønskede at fæste).

3. (Om Mangelen ved Fogden Niels Pedersens Regnskab; han tilbød 200 Dlr. til dens Dækning).

4. Peder Madzøn beretter om en student, bleff slagen ihjel, huilchen hand lod begraffue, beløber sig med gammeld 28 daller, begier Professorum gode Raad. Concl.: Professores efterlod hannem, att hand motte lade wurdere huad gods aff hans, hand haffuer hos sig, so vidt dett kand strække, oc kreffue dett, igienstaar.

1599.

1) Boeslunde Sogn.

Convocatio XII. 30 Jan. 1600.

(Tilstede foruden de sædvanlige: M. Joh. Aurifaber).

1. (Om Niels Pedersens Regnskab). 2. (Søren Calundborg sagsøger Hr. Mads i Sæby for hans Broderbørns Arvegods, som denne sad inde med. Sagen skulde først forsøges jevnet ved en Voldgiftskjendelse; Hr. Mads nævnede paa sin Side Hr. Clemend i Bakkendrup og Anders Skriver i Sæby. Søren vilde paa sin Side tage Hr. Jørgen i Kalundborg og Peder Hammer smstds.).

3. Rector indicavit, att itt Kongebreff er vdgaæn, att una quarta aff alle Kircker i Sieland skall komme thill dette ny hussis [paa Studiigaarden] fuldkommelse.

4. M. Ivarus erbiuder sig att lade giøre en predicke-stoel i Herløff aff dett, hand haffuer hos sig pa Kirckens vegne.

5. Rector admonuit Professores de disputationibus publicis non negligendis. M. Ivarus promisit, se disputaturum den løffuerdag for Dimmeluge.

Convocatio XIII. 1 Febr. 1600.

1—15. (Korte Optegnelser vedkommende Universitetets Regnskabsvæsen. 14de Post lyder: »Pendinge thill Studiosorum disputatz skal D. Anders oekonomus vdlegge«. 9de lyder: »Sagfald beløber sig for dette aar in alles — xvij dr., inthitt mer«).

Eodem die p. M.

1. Att forfare om dett godz, som vdj Hellemagle vaar forfalded thill Universitetet effter den Tiuff, ther bleff hengdt: och icke findis att were førdt thill Indtegtt. 2. Att opsigte 200 Daller, tagen hos M. Pouell Pederssen vdj Roskilde. (3—10 andre Regnskabsposter).

Convocatio XIV. 13. Feb. 1600.

Niels Paaske hadde ladet steffne Laurentium Scavenium oc besuenger sig deroffuer, at hand paa Raadhused hadde begiered att lade sig indføre y S. Jens Torbenssens gaard paa Nørregade for hans hustrues resterende fædrene [Arv]. Huilchen gaard Niels sagde sig att haffue kiøbt Jens thill

beste for sine pendinge, huor for hand hadde gaard-breffuene i pant etc., oc lagde hand ind her om sin schriftlige beretning, huor thill L. Scavenius skulle oc suare schriftlig. Conclusum: Efftherdj dett er begynt att handlis paa Raadhused, skall der fra tagis domb, om M. Laurizs kand haffue noget Vdleg att foruente i gaarden eller icke. Huilcken affuising Niels Paaske¹⁾ bleff effter hans begiæring beuilegd.

Convocatio XV. 19 Mart. 1600.

1. D. Jonas Carisius a superiore magistratu missus in Consistorium petit copias quasdam, quæ usui essent futuræ in Emdensi legatione, præter alia documenta sigillo Universitatis muniri in fidem majorem. Dn. Rector gravatus est, nisi prius cognoscantur et legantur copiæ, subscribere. D. Jonas ajebat, non esse fas, nisi consentiente Cancellario. Conclusum communi suffragio, ut copiæ hac forma a Nic. Theophilo concepta subscriberentur et sigillo Universitatis postea munirentur. Forma autem hæc fuit: Præsens manuscriptum, quod cum originali illæso, salvo et nulla sui parte suspecto, collatum est, in omnibus et per omnia consentire, Nos Rector et Professores almæ Universitatis Hafniensis hac subscriptione et publico ejusdem Universitatis sigillo testamur. Actum Hafniæ 13 Martij Anno Dn. 1600.

Hanc subscriptionem sexties repetitam pro numero copiarum diversarum collatarum cum instrumentis totidem originalibus testati sunt D. Nicolaus Theophilus et D. Thomas Finckius, præsentē D. Jona Magnifici Dn. Cancellarii Commissario.

Convocatio XVI. 3 Majj 1600.

1. Christoffer Walckendorp hadde laded opsende in Consistorium tuende exemplår aff de constitutionibus om hans hus och studenter; begiered, att de motte bliffue forsegled oc vnderschreffued.

¹⁾ Slotsskriver i Kjøbenhavn (s. Wegener, A. S. Vedel, 2. Udg. S. 57).

8. Quærit Rector, om mand icke kunde legge fra sig 500 Dallers vis summam for alle Universitetets Kircker, oc slippe dermed, saa mand icke giorde seerdelis Regnskab aff huer Kircke.

Convocatio XVII. Pindzeafften 10. Majj 1600.

1. Actum est de eligendo novo Rectore. Et quia ordo eligit And. Christianum, petiit is, ut præteriri posset hac vice propter alia multa Oeconomix negotia.

2. Walkendorphij constitutiones bleff aff Professoribus underschreffuitt. Missus est Notarius ad Nicolaum Theophilum et And. Cragium, qui ægrotabant.

Convocatio XVIII. 24 Majj 1600.

1. Significavit Rector, heri exspirasse Nic. Hemmingium, et M. Christophorum literis ad Rectorem perscriptis petere nomine uxoris relictæ, velint professores ipsi defuncto ultimum hunc honorem præstare et funus ad locum sepulturæ deducere. Id promiserunt professores, quotquot affuerunt, præter Aurifabrum, qui morbum, et Finckium, qui negotia publica alia prætendebat. D. Nicolaus [Cragius] de prodeundo in funus Hemmingij visus est sese excusare propter negotia, quibus adhuc implicabatur, aulica.

3. Om Amager Kald bleff proponered, om Universitas skulle noged deliberere, før end Cancellarius kommer hiem. Et nominatus est L. Scavenius, quem Rector dixit hanc ambivisse apud se functionem. Sed mandatum se habere a Cancellario, ut prius prospiciatur tali loco Joh. Erasmio, seque hanc Cancellarij voluntatem ipsi Joh. Erasmio significasse. Deliberaturus secus discessit, neque adhuc rediit. Conclusum: Episcopus referet ad Cancellarium, esse in corpore nostro M. Laurentium, qui petit illam functionem, et habere jam professorum suffragia, si non secus visum fuerit Cancellario.

4. (Henrik [Roggenthin] Bundtmager begjærede nogle Breve udleverede til Oplysning i et Søgsmal, han havde mod M. Niels Hammer i en Arvesag).

Convocatio XIX. 31 Maj 1600.

1. (Om Urigtighederne i Fogdens Regnskab. 2. Dr. Niels Krag begjærede paa sin Broder D. Anders Krags Vegne »att bliffue erlediget for det løfte, hand staar i for M. Peder Aagessøns Sønner«. 3. Om M. Hans Rasmussøns og Magrethe Søren Ingemands Fordringer paa M. Niels Hammer¹⁾).

4. Skal opsøgis breffue paa de gaarde y Heddinge, som icke ere gode nock emod vederlaged att regne. Huorom skal talis med Canceler.

1600. 4 Junij. Rectoratum solemniter in æde D. Virginis tradidit D. Petrus Vinstrupius D. Andreæ Christiano, postea fuerunt sequentes convocationes.

Convocatio I. 6 Jun. 1600.

1. Proposuit Dn. Rector, M. Dn. Cancellarium consensisse, ut L. Scavenius ad functionem Ecclesiasticam in Amager vacantem promoveatur. Ejus successorem ipse Cancellarius nominavit M. Cunradum. Cui autem Professores suum tribuere singuli suffragium, ut is in locum L. Scavenij sufficiatur.

2. Dn. Episcopus indicavit, se in mandatis accepisse ab Aulæ magistro, ut significaret Professoribus, cogitarent de novo Ædile in locum A. Cragij. Id officium D. Thomas in se recepit a Professoribus rogatus, annuo spatio administrandum.

3. (Universitetets Bønder ønskede Tømmer og Gavntæ; det kunde ikke overlades dem frit, men de skulde have det til Prisen 1 Mk. for 3 Læs).

¹⁾ Prof. Hans Rasmussen (Skomager) tilligemed tre andre Personer vare 1596 gaaede i Borgen for M. Niels Hammer for en Sum af 120 Dlr. Blandt hans Cautionister var ogsaa Studenten Claus Hansen, en Søn af afd. Præst ved V. Frue Kirke M. Hans Thomesen — og Broder til Margrethe, Tolder Søren Ingemands Hustru. (Konsist. Kopib. i 4to (1594—1600) Fol. 76—77).

Convocatio II. 14 Junii 1600.

1. Receptus est M. Cunradus ad Professionem pædagogicam in locum M. Laurentij; qui etiam, postquam constitutiones de anno gratiæ subscripsisset, juramentum præstitit.

2 og 4. (Bestemmelser foranledigede ved Dr. And. Krag's Død).

3. M. Johannes Erasmus proluxa oratione petiit promoveri ad professionem Physicam nunc vacantem. Responsum accepit dilatorium, consulendum antea Cancellarium juxta Fundationem, atque ita post aliquid certi statuendum.

5. L. Scavenij Kaldsbreff bleff corrigered, beuileged oc sambtyckt¹⁾.

Convocatio III. 19 Jun. 1600.

Affuerunt et vocati 4 consules, Olavus Martini, Olavus Matthiæ, Petrus Munck et Christianus Albertinus. Qui præsentaverunt Nicolaum Johannis Senatorem: Hand gaff klagligen for, att der var bleffuen slagen wrag paa hannem, der hand i Chored er bleffuen aff Borgemesterne neffned thill en Kirckeuerge. Professores vndskylder dennem, de ved inthed med hannem andett end gode oc gott: men fordj de hadde stemmed paa Oluff Mortenssøn, vilde de tage dett i en god betenckning om Niels Hanssøn. — Endelig effter nogen disputadz paa begge sider bleff han confirmered en Kirckeuerge, oc anloffuede med haand oc mund troskab oc flittighed, som dett sig bør. (Derefter foretoges Frues Kirkes Regnskab »fra Bartholomæj 93 thill Bårtholomæj 94«).

Eodem die post meridiem affuerunt prædicti professores et Consules, et auditæ sunt rationes Christophori Magni.

Convocatio IV. 25 Jun. 1600.

1. (En »Stadstjener« eller »Bysvend« aflagde Beretning om, hvorledes han havde paagrebet en Student, Michel

¹⁾ I Registranten af 1633 er Fol. 155 indført Uddrag af hans Revers.

Christensen, i et berygtet Hus »blandt Jomfru Ingeborgs Boder« i en meget mistænkelig Situation; Studenten forsvarede sig det bedste, han kunde).

2. Søffren Fisker giffuer thillkiende, att Kongens bynder rinser digerne emellum Dammen oc Laagaarden; meener, att Vandett skall vdløbbe oc fisken, med huilched han vill haffue Universitetet aduared (etc.).

3. (Om D. Anders Krag's Kirkeregnskab).

4. Rector quærit, huorledis holdis skall med Gladsaxe Pension; om thienden aff Bidstrup effter D. Niels Hemmingssøns død oc affgaang, om hun [Enken] foer nogen gode Intercessores, huad mand best kand suare derpaa.

5. (Om M. Niels Hammers Gjæld til Universitetet).

6. (Om Studiiskatten af Lunde Stift; M. Jakob Svaning, der »agter at residere i Lund«, ønsker at være Universitetets Procurator; Rektor siger god for ham).

Convocatio V. 12 Jul. 1600.

1. (Om ulovlig Skovhugst i Skee Skov).

2. M. Laur. Scavenius petit, Rectore referente, sibi concedi partem ejus pecuniæ, quæ debetur ecclesiæ Tornby in Amage ab hæredibus veterum Tutorum; velle ipsum Universitati cavere vel pignore vel alia ratione. (Spørgsmaalet blev ikke afgjort).

3. (Om 200 Daler, M. Hans Guldsmid skyldte Universitetet). 4. (Om nogle Penge »missis ad Academiam ex Anno gratiæ post obitum M. Petri Johannis canonici Aarhusiensis a procuratore M. Johanne Horsens«).

5. Skall paa Universitetets wegne schriffuis thill M. Claus vdj Herfølge, och begierris, att huis breffue om Eyendom eller andett, hand haffuer, Universitetet wedkommer och thilhører, hand thennem fra sig leverer.

6. Rector begierrade, att motte bekomme den Ny Residentz, som byggis vdj Studijgaardt, sig wilde y fremtiden planthe ther en Hortum Medicum hoss. — Episcopus facile consensit. Resenius meenthe, ther kunde nogen

Anden haffue y att sige. Bleff opthagetth thill videre deli-
beration, naar Residentzen bliffuer ferdig.

8. M. Ivarus begierrede ett obett Universitetz breff
thill Bynderne vdj Bidstrup Sogen, om thienden hannem
ther eptther att følge. Rsp.: Hand kand thett well be-
komme, dog strax att anttworde fra sig och casseris.

9. Om den Affgift aff Gladsaxe Prestegaard, som her
eptther skall fylge Universitetet. — Presten skall ther om
paamindes att yde, hues hand bør, hoss Universitetet.

10. Om Anno Gratiae eptther D. Nicol. Hemmingium,
petiit Resenius scire nomine Capituli Roskild., quid Pro-
fessoribus videretur, et quantum concedendum inde Viduæ
et Hæredibus. Conclusum: Halffparten ex corpore Præ-
bendæ Hadstrup, som D. Jørgen nu strax annammer, skall
hand forskaffe viduæ et hæredibus vdj korn och smaa-
redtzell, och Resenius ther emodt forskaffe D. Jørgen
halffparten aff sin Præbende. Och Vniversitetet att beholde
sine 100 Daler, om Alltingest der med bliffuer holdtett
klartt, som thett sig bør. Huor om att schriffue thil
Birgitte D. Nielses.

9. En Snedicker anklagede en Studentt for eet Slags-
maal, och indlagde sin schriftlige berettning, som bleff
lest. Studenthen skall sidde in carcere thill widere beskeedt.

Convocatio VI. 16 Jul. 1600.

1. (Om Option af Tiende efter afd. D. And. Krag).

2. M. Jonas Jacobi, qui hactenus fuit pastor ad S.
Spiritus, de voluntate Regiæ Majestatis et de consilio M.
Dn. Cancellarij ad docendum in hac Academia vocatus,
suffragiis quoque professorum omnibus physicus est desig-
natus. Præstito juramento proluxa oratione declaravit sibi
impossibile esse hora 12 docere propter officium ecclesia-
sticum, quod ipsi deinceps quoque ad aliquod tempus est
administrandum. Rsp. De hora commoda promiserunt se
deliberaturos professores. — Et statim ad consilia ad-
missus locum proxime supra Stephanium occupavit.

3. (Rector ønskede Forbedring ved sin Residens, men da denne ikke stod nærmest for Tur, satte Resen sig derimod, indtil Rector lovede selv at laane Universitetet 200 Daler dertil).

4. Rector indicavit, voluntatem cancellarij esse, ut relegetur Studiosus, qui jam 2° in flagrante crimine deprehensus est. Nomen ejus est Michael Christierni. Scripserat binas ad Senatum literas stylo mediocri elaboratas. Jussus est primam lineam secum afferre, ut inde deprehendatur, an esset partus proprius.— Statutum ergo est de consilio Magistratus, ut hinc se statim auferat et maneat usque ad festum Paschatis. Idque clam significatum, et superiorum mandatum mitigatum est. Locum mutabit intra Dominicum diem proximum. Postea intercessione bonorum utetur ad Academiam, ut ad Natalem Domini vel prius huc redeat.

5. Concl.: att i morgen, 8 slar, y Borgmester og raads neruerelse skall forhøris S. D. Anders Crages Kircke Regenskab. (De to følgende Convocationer omhandle kun dette Regnskab, og forbigaas derfor).

6. Rector indicavit, att de gaar om oc slar æsser¹⁾ neder. Er att befrøcte, at Universitetets boder skall komme thill skade.

Convocatio IX. 23 Jul. 1600.

1. (Overensstemmende med Fundatsen blev der indrømmet M. Jonas Senium efter M. Joh. Stephanus).

2. (Forholdsregler vedtoges mod Mølleren i Skee, som ikke kunde svare sin Landgilde).

3. Rector indicavit, att Bispen i Skaane er meer thill forhindring end befordring med Studij skatt att befatte sig med. Niels Pederssøn war nu deroffuer oc fick icke dirt mere end de j^c Daller. Concl.: Rector skall raadføre sig herom med Cancellario, oc see thill, hand kand forhuerffue itt Kongebreff, att Præpositi holder sig effter Fundatzen.

¹⁾ Esser, Ildsteder (formodentlig utilladelige).

En ex professoribus skall følge Rectorem thill Canceler, oc i lige maade giffue hannem thill kiende om vleylighed med Kongens penge, huilche Stipendiarij nu haffuer mist itt helt aar.

5. Rector begierer Professorum gode raad, huor hand skall holde med gieldsager, som kommer hannem saa mange for; mand legger dennem en vis thid for, oc naar den thid er om, er dett lige saa ner som thillforn, saa besuergis borgerskabet med steffning oc anden bekostning. Concl.: Nihil generaliter hic potest constitui, sed Dn. Rector pro sua discretione et pro circumstantiarum varietate facile poterit de hujusmodi statuere. Interim amice sunt consulendi consules de publicando edicto aliquo, ne quis ultra 1 marc. cerevisiam studioso cuicunque concedat, sub pœnaamissionis debiti.

6. D. Thomas gir thilkiende, att Peiter Kyckelhane er død, skall haffue fridt leiersted i Kircken. Quæritur, huad hand haffuer giffued thill Kircken. Effterdj hans breff lyde ickon paa Kirkegaarden, gaff hand 12 daller thill for leiersted inde i Kircken.

7. Schola dimittenda pridie Calendarum Augusti.

8. Conclusum: Effterdj M. Iffver begier icke att skifte Residentzs, bleff den M. Hans Steffenssøn communibus professorum suffragiis vndt oc efterladt, som S. D. Anders Krage udi boede.

Convocatio X. 6 Aug. 1600.

1. (Kirkevergerne i Lidøv og Smørum begjærede at fæste Kirketiende sammesteds).

Dette er den sidste Dag, M. Lavrits Scavenius har fungeret som Notarius; fra 3 Sept. 1600 til 22 Jan. 1603 er Protokollen ført af M. Kort Aslaksen, men med langt mindre Nøjagtighed og Udførlighed end forhen. Forhandlingerne i de sidste fire Maaneder af Aaret 1600 (og den første Del af Aaret 1601) indeholde næsten intet, der har mere almindelig Interesse eller historisk Betydning; for en meget stor Del dreje de sig, forsaavidt de ere optegnede, om Gjeldssager, paaførte M. Niels Hammer, og lignende Sager, som denne atter paaførte sin Morbrøder M. Hans Hemmingsen. Af de øvrige Forhandlinger kunne følgende to Antegnelser bemærkes:

4 Octob. »Niels Pedersenn biuder och befaller wi att anholde aff M. Hans Guldsmeds Stipendio thette Aar 1600 en halff hundrede Daler nu thill Michaelis, och thill paasche en halff hundrede Daler¹⁾«.

26 Novemb. »M. Christianus Lumborgh bleff approberet att skall were en Exspectans thill thett Regiæ Majestatis Stipendium, som Kongelig Majestet nadelig giffuer fire studenther vdenlands att studere meth«.

Anno 1601.

Convocatio 2 Maji præscentibus Rectore, Episcopo, Resenio, Finckio, Stubbæo, M. Jona, Stephanio.

M. Johannes Stephanus proponeret, om hand aff sin egne pendinge maatte forbedre hues behoff giordis paa hans Residens. Da bleff saa samtycktt, att hand maatte forstrecke 100 Daler thill samme residens att forbedre, och skulde hand fortøffue efter sinn betallingh, inthill saa lenge att Dn. D, Andreas Christierni, nunc temporis Magnificus Rector, haffde faaet sin betallingh igienn for hues hand haffde paa sin residence forbygd.

M. Christiano Johanni Ripensi bleff beuilgett att nyde sit stipendium endnu ett Aars thid; och skall hand holde sigh op imidler thid in vicinis locis.

Abraham Jacobssen [de Cardes] begierer och, att Aca-
demiet wilde forhielpe honnem thill thett beste enthen meth Stipendio Regio heller y andre Maader.

M. Jonas begierede paa sin steffsøns vegne, Tancredi, att hand maatte bliffue en exspectans thill thett Regiæ Majestatis stipendium, qvod qvatuor Studiosis in externis locis confertur. Bleff saa beuilgett, att hand samme Stipendium maa bekomme.

De widnisbyrd, som widnett om then Student, som haffde huggett then hoffkarll, bleff hørd och examinerett.

¹⁾ Paa denne Maade søgte Universitetet at faa en Gjæld betalt, som det ikke paa anden Maade kunde faa inddreven.

Kristen Lauritssen widnett meth opragth fingre, att then hoffkarll kom thill thennem y Fioll stredett, ther de wilde gaa wd att spassere, da spurde hand then Student, som hug hannem, om hand iche war Las Hansens Søn. Da drogh hand hans werge och wilde haffue hugget hannem, men hand buchett for honnem nogle gange. Siden stack hand ind paa honnem, och rendte wergett igiennem hans Kappe. Ther studenthen thett fornam, wnderløb hand honnem och flick wergett fra honnem. Saa løb hand strax hen thill en anden hoffkarll och flick wergett fra honnem, och strax søgthe studenthen igienn, och hugh thill honnem, saa hand nøddes thill att werge sigh for honnem, och bleff studenthen først Saar giort paa hans hage. Siden hug hand samme hoffkarll offuer hans hoffuet igen. Ther thett war skedt, togh de andre Karle honnem och fulde honnem thill bardskeren att forbinde. Thett samme widnett och thuende andre Studenther, wed Naffn Biørn Anderssen och Andreas Johannis.

Convocatio 9 Maji 1601.

D. Andreas Lemvichus Medicinæ D. & Professor hoc die Bibliothecam suam Academiæ legavit, exhibita notario Academiæ scheda, qvam in publica Acta referri voluit, cujus hic tenor est. (Trykt i Kbhvns. Univ. Hist. IV, 502).

Convocatio 16 Majji 1601.

Hans Horsens lodt indsteffne D. Nils Crage for nogle børns pendinge, som D. Anders, hans S. Broder, haffde hoss sigh. D. Nils menthe, att samme Pendinge skulle aff feldis gods betallis. Bleff saaledes besluttett, att efftherdi D. Nils haffde wdlagtt hans Anpart, da skulde D. Nils paa Enchens wegne bethale then anden part, dogh hans rett wforkrenchett.

Convocatio 1 Julij 1601.

En Student vedt naffn Nicolaus¹⁾ bleff anklagett aff

¹⁾ Maaske den Niels Jørgensen, hvis udaterede Relegationsprogram findes indført i Konsist. Kopibog II, Fol. 6.

en Qvinde, att hand haffde huggett y hendes dør och haffde wdslagett 3 Vinduer. Conclusum fuit, ut relegaretur ad biennium, et fenestras illas curaret reficiendas intra diem unum.

Convocatio 15 Julij 1601.

De thuende Studiosi, som vandt meth then hoffkarll, efftherdi de war funden om Natten paa Gaden contra edictum Rectoris, bleff relegerede ad biennium.

Decretum tunc temporis Academiæ fuit, att Ingen skall thilstedis att haffue thuende gaarde, heller att affbryde then ene gaard. Och thersom Nogen findis, som haffde affbrudt husene paa then anden gaard, da skall hand iche thilstedis att afføre sitt gods, før end hand faar opbygget husene igien paa then anden gaard, hand haffuer affbrudt.

I Aarets sidste fem Maaneder, da Universitetet var opløst paa Grund af Pesten, ere ingen af Konsistoriets Forhandlinger indførte i Protokollen.

Anno 1602.

Convocatio die 18 Januarij. Præsentibus Rectore, D. Nicolao Krage, Episcopo, Dibvadio, Theophilo, Lemvicho, D. Andrea Ripensi, Finckio, M. Jona, M. Ivaro Stubbæo.

Om Lemvichi bibliotheca bleff beuilgett att skulde aff Notario publico registeris.

D. Anders fremblagde en forsett modt D. Nils Krage, paa huilchett bleff schreffuit.

Convocatio then 20 Januarij 1602.

Peder Frandsen kreffuit aff D. [Hans] Frandsens Stipendio, huad hand formener hos Universitetet att were beholden.

Bleff proponerit om enn Kappe, huilchen enn studenter haffde satt enn Mand y pant, och enn anden Studenter kiende sigh wedt samme Kappe. Studenthen loffuede att wilde betale samme Mand, hues hand war hannem skyldigh, nu thill Paasche nest kommendis, som war 5 Mk. 6 Sk. danske.

Samme Dagh bleff de widnisbyrd hørd offuer then Studenther, som haffde stuckett Nils Guldsmeds Sønn. — Ein Mand, wedt Naffn Hans Klauffssen y Pile strede, widnett, att hand fantt then saar giorde Person, wedt Naffn Hendrich, meth handskerne paa henderne: huilche hand togh honnem aff. — Hans Mattssen widnett, att hand saa Anders Kullebo haffue enn dragenn Kniff y handen. — Ein anden Person, wedt Naffn Lauritz, widner, att Anders Kullebo skulde haffue sagtt, før end skaden bleff skedt: att ther skulde flyge stene om theris hoffueder, saa de skulde gaa ind thill hiernen. — Jacob Mattssen widner, att nys effther hand war stucken, da stod Anders Kullebo medt enn Kniff y hans wenster haand, och war ingen hos hannem wden Anders Kullebo allene. — Petrus Johannes widner, att Anders togh fatt paa Hendrich, och hand haffde enn dragen Kniff y sin haand. — Ein Qvinde wedt Naffn Ellene Nilsdaatter widner, att om Affthenen, ther Anders Kullebo kom hiem, da war hand blodigh wnder Ansichtett, da bar hun hannem wandt, och han todde sigh. Da sagde hun: Jegh troer iche, y haffuer giort nogen skade. Da sagde hand: Jegh war y saadan perlement, som Jegh war aldrih y. Da togh hand paa sin Kniff och sagde: then, ther sprangh for thenne, hand skall iche klø. Da suarede hun: Jeg thiiere iche, y haffuer giort skade meth samme Kniff. Da suarede hand: Ther war thenn, som fick aff honnem, men Jegh wedt iche, huem hand war. — Oluff Jacobssen widnett, att hand saa, att Hendrich stodt hos Anders Kullebo y sit bislagh hand, och da stack honnem. Da sagde Hendrich: O nu haffuer Jegh faaett noch. — Item Anders Kullebos wert, wedt Naffn Søren Murmester, widnett, att hand sagde om Affthenen, ther hand war kommen blodigh hiem: Ther er ein, som haffuer faaett saa møgett som Jegh. — Item mand heffde then saargiordes Kleder op, och forsøchte Kniffuen, da fands hullen paa hans Kleder att komme offuer ens meth Anders Kullebos Kniff. — Reliqui duo studiosi, qvi in eodem tumultu cum

Andrea Kullebocio fuerant, juramento promiserunt se præsto futuros, donec controversia hæc ad finem producta fuisset. M. Simon Badsker gaff saadan fortroestning om then Person, som war stucken, att hand well bleff wedt lifluet, och formente, att skaden inden 8 Dage well skulde bliffue hell.

Convocatio then 23 Januarij 1602.

Dñs Episcopus intercessit pro Isenbergio suo affini pro Stipendio Regio impetrando. Conclusum est, illi conferendum esse stipendium, ita tamen, ut qui prius approbati sunt, non excludantur.

Nils Guldsmed beuilegede, att Anders Kullebo maatte paa Bergen komme wdt, indthill hand fick sin dom.

Convocatio then 26 Januarij 1602.

Proposuit Dñs Vice-Rector de successore Cragij, et utrum in ipsius locum succedere posset M. Cunradus: cui suum suffragium tribuere singuli professores.

D. Dibvadius pro filio suo Christophoro intercessit, ut ejus quoque ratio apud Academiam habeatur, qui locum aliquem jam obtinere posset. Nihil certi et definiti illi responsum.

Convocatio 29 Januarij 1602.

Studiosus quidam, cui nomen Andreas Kullebo, relegatus est ad triennium¹⁾.

Convocatio 3 Februarij 1602.

Studiosus quidam, cui nomen Johanni Coldingensi, relegatus est ad annum, quod cum scorto rem habuisset, apud quam *ἐν αὐτοφώρῳ* deprehensus.

Deliberatum est, quodnam respondendum erat D. Dibvadio petenti locum pro filio in Academia. Existimarunt;

¹⁾ Relegationsprogrammet af 2 Febr. 1602, hvorved Anders Kullebo forvises fra Univ., findes i Konsist. Kopibog 1602—32. Føl. 7. Han havde støjet om Natten paa Gaderne, havde mod Øvrighedens Forbud, søgt Indtægt ved at synge for Dørene, og havde derved taget Brødet af Munden paa fattige Skoledisciple. Helligtrekongers-aften havde han givet Anledning til slem Gadespektakel, hvorved en Skolediscipel var bleven farlig saaret.

non consultum esse, ut hoc tempore ad ullam professionem in hac schola admittatur: Habendam potius rationem hoc tempore M. Cunradi et M. Christierni, qui nunc præsto sunt, et quorum opera magis usui esse possit Academiæ, eo quod lingvarum et Theologiæ studijs operam navarint.

Convocatio 6 Februarij 1602.

Propositum est de successore Cragij, an M. Cunradus in ipsius locum succedere posset. Omnes rursus ut antea suum tribuere suffragium.

Item de M. Christiano in locum M. Cunradi sufficiendo assensum est ab omnibus.

Convocatio die 19 Februarij 1602.

D. Finckius rogatu Dominorum Professorum suscepit in se Professionem Rhetoricam. In cuius locum substituitur M. Johannes Erasmus.

Ellene M. Hans Guldsmeds begierer tuende testamentarios. Ordinantur illi a consistorio testamentarij D. Andreas Lemvichius et M. Johannes Stephanus.

Secundum constitutiones Academicas concessus D. Nicolao Cragio annus gratiæ.

Convocatio die 22 Februarij 1602.

D. Nicolaus Cragius Rectoratu se abdicavit, qui tum Clariss. Dño D. Resenio est demandatus.

Convocatio die 23 Februarij 1602.

M. Johannes Erasmus introducitur cooptaturque in ordinem senatorium Academicum: concessus illi locus proximus post M. Johannem Stephanum.

Eodem die decimæ sunt distributæ: Dno. Episcopo bleff beuilgett Hadstrup. Dno. Thomæ Finckio Snoldeløff. M. Jonas Bistrup oc Kornerup, och bleff honnem fremdeles concederet 2 pund som en affgift aff Bistrop thiende att beholde. M. Johannes Stephanus fick Aagerup thiende. M. Hans Rasmussen fick Jersie och Hagentrup. M. Conradus Suagersløff.

Convocatio 24 Februarij 1602.

M. Cunradus, qui hactenus pædagogico in hac Academia

munere perfunctus fuit, græcæ lingvæ Professor designatur et in ordinem senatorum Academicorum cooptatus. Qvod felix et faustum!

Convocatio die 27 Februarij 1602.

(Dr. Resen begjærede, da Døden er vis, men Dødens Time uvis, og hans Børn havde mistet deres Moder, at hans Kolleger vilde sørge for to Formyndere for dem af deres Kreds, i Tilfælde af at han døde).

Convocatio die 10 Martij 1602.

De stipendio rursus propositum est a Magnifico, utrum id Tancredo concedi posset: Cancellarij hanc esse voluntatem indicabat, ut Tancredo id concedi posset, ita tamen ne violetur fundatio. De Abrahamo rursus deliberatum, utrum illi quoque stipendium conferendum. Omnes illum esse stipendio dignum judicarunt. Ideoque id illi conferendum.

Convocatio die 10 Aprilis 1602.

D. Nicolaus Cragius lodt sigh forlige meth sin broders høstru, Ellene D. Anders Crages, saaledes, att hand wilde lade bliffue ther wedt, som war thill forne giort. Dogh disse thuende stycker wilde hand att skulde holdes: 1. wilde han haffue de 10 Mk., som resterede. Om huilche Dñs Episcopus paa minthe honnem: om hand haffde nogen ond mening ther meth; da suared hand, och soer wedt then leffuende Gud, att hand iche haffde nogen ond Mening ther meth eller mistanche y nogen Maade. 2. huad then Glasaxe thiende belanger, formenthe D. Nils, att then skulde were thill fellis. Huilchett hand loffuede categorice for sin person, och formenthe, att de andre meth arffuinge thet well skulde beuilge, efftherdi then war forhuerffuet ex Universitatis speciali gratia for hans och D. Anderses bøn, da hendes breff stodt endnu wedt sin fuldmacht, at Altingest skulde were y felleth. Huad wdgiæld och indgiæld belanger, bleff saa beuilgett, at huer skulde tage sin del y gielden som y Arffuen, och gielden skulde aff feldes gods betalís.

Convocatio die 12 Maji 1602.

Frederich Lange begierer att were expectans thill Universitetens pendinge, naar de skall settes igien paa renthe.

Dñs Johannes Jani f. Hallandus begierede sin sedem att wide. Bleff saa concluderitt, att M. Christiernus skall staa y Kircken hos M. Cunradum, och Dn. Johannes paa then anden side, som M. Frans¹⁾ staar.

Hendrich Rogenthin begierede, att M. Nils Hammer maatte bliffue stembt thill Consistorium, heller och hand maatt faa ein affwiis. Bleff saa suariitt, att efftherdi hand er ein fredløs Mand, da kand wi inthett befatte oss meth honnem.

Studiosus quidam, cui nomen Nicolai Petri, qvi ad biennium fuit relegatus, ab Academia rursus receptus in gratiam.

Convocatio 26 Majji 1602.

Holger Gagge bleff thillsagtt ein Klare Jord wden Stedsmaall.

Nils Klawessen Siningius flic commune totius senatus Academici et consulum, qvi tum aderant, suffragium pro obtinenda functione Ecclesiastica ad D. Virginem.

Conclusum est de domo Consistorij reficienda.

Convocatio 1 Junij 1602.

Dñs D. Thomas Finkius in locum D. Andreæ Christierni ad Oeconomi munus suscipiendum omnium suffragijs eligitur. Idem promisit M. Ivaro 50 thaleros ad refectionem residentie ipsius.

Convocatio 12 Junij 1602.

Novi ædiles constituti sunt D. Lemvichius et M. Jonas. Pedelli duo præstiterunt suum juramentum.

Convocatio 17 Julij 1602.

Kongelig May. befaling, som Eustachius von Tymen haffde forhuerrfuet, blev lesd.

¹⁾ M. Frands Jonsen, Rektor ved Vor Frue Skole.

Degnen paa Amager anholt om sin Confirmatz paa Kaldett. Responsum, att hand skall holde, huad hand thil forne haffuer loffuit Rectori och Professoribus.

Quæsitum, ubi nam degeret Andreas Lucæ f.? Rsp. ipsum jam commorari in Stempfherrit.

Elza Mulena exhibere curavit mariti defuncti rationes, cujus nomine petijt dns Episcopus annum gratiæ ex canonicatu Ripensi; deinde ut sub tutela maneret Academiæ, necnon ut jure frueretur viduarum, quibus ex bonis Academicis singulis annis benigne sit. — Rsp. Rationes alias examinandas. Annus gratiæ illi ex Canonicatu concedi non posse; ea enim ratione Academiæ injuria fieret. Sub tutela quidem Academiæ hic residere potest et debet, ex quo Maritus Academiæ membrum sit. At gaudere jure viduarum non posse, quandoquidem Maritus non obiit professor, sed antea Universitati valedixit.

Convocatio 3 Augusti Ao. 1602.

M. Francisco Rectori scholæ Neostadiensis¹⁾ remisit Senatus Academicus dimidiam partem pecuniæ, quam fisco Universitatis debebat, videlicet 6 thaleros.

Drude salig D. Peders efftherleffuende høstru begierer formedelst D. Thoma Finckio, att hun maatte were wnder Academiens Protection och beskermelse. Huilchett bleff hende beuilgett.

Convocatio 14 Augusti Ao. 1602.

Then Degn paa Amager bleff kaldett for consistorio och flitteligen admonerit aff Magnifico, at ther som hand saaledes wilde tage aff stedt, da wilde de sette honnem ther ydt igienn. Och togh the den sag y betenckelse paa 3 eller fire wggers thid.

M. Niels Hammer lodt lese in consistorio eit Konge-

¹⁾ Betyder vistnok Næstved (der i ældre Tid skreves Næsted); og M. Franciscus er Frants Jørgensen, der i Juli s. A. havde taget Magistergraden ved Universitetet og formodentlig stod til Rest med Promotionsgebyrerne.

breff, meth huilchett hand bekom sin fredt igienn aff Kongelig May^t och bleff restitueret in integrum.

En bogh, som ein borgere y Helsingør haffde transfereret, wedt naffn de 7 wise mestre, bleff samtyckt att maatte tryckes.

Convocatio 16 Augusti 1602.

Deliberatum de successore ad Ecclesiam Eggisløff. Omnes suffragium suum tribuere Dno Johanni etc.

Convocatio die 2 Octobris 1602.

M. Hans Rasmussen loffuede, att hand inden 8 dage [vilde] giffue sig thill Regenskab meth Hans Reinildsens effterleffuerske om nogen handell och irringe, som thennem war imellem.

M. Nils Hammer beklager sigh, att fogden haffuer beslagett hans boder.

Convocatio die 18 Decembris 1602.

Studiosus quidam arresto detentus hinc se subduxit. Qui postea in Cimbria in diocesi Arhusiensi sine testimonio Universitatis ad Ecclesiasticam functionem est admissus. Scribendum ad Episcopum ejus loci et studiosum illum. Ille quidem amice admonendus, ut in posterum cautius agat, nec quicquam adversus fundationem Academiæ designet. Hic vero a Rectore citandus.

Om Amager Degn bleff delibereret, huad hand skulde haffue for sin wmagh: hand skall haffue $\frac{1}{4}$ aff kornet, och aff offeret skall hand haffue halffparten.

Ein Person aff Skaane begierede sitt testimonium Universitatis. Mens præstequinden same sted lodt arrestere honnem samme testimonium, efftherdi hand haffde loffuet att echte hende, mens siden haffde slagett [thet] hele y wand meth hende. Rector injungerett honnem, att hand skulde drage ther hen och føre gode widnisbyrd thill bage meth sig om then sags leilighed. Saa wilde Rector forhielpe honnem, saa witt som retten kunde meth føre.

1603.

Convocatio 22 Januarij.

Notariatum resignavit M. Cunradus, quem præstito juramento omnium suffragiis adeptus M. Christianus.

M. Johanni Johannis f. deputata est Frisiorum pecunia.

Quicumque posthac fruituri sunt stipendio Regio, qvod ipsius Majestas gratiose impertit quatuor studiosis, qvi in exteris studiorum gratia degunt, illi, anteqvam stipendium hoc obtinere possunt, tenentur in hac Academia Magisterij gradum capessere. Id qvod ex Mandato Magnifici Dn. Cancellarij in has tabellas referri voluit Magnificus Dn. Rector.

Her slutter M. Kort Aslaksens Haand, for det følgende Aar var M. Christen Hansen (Riber) Notarius.

Convocatio 16 Februarij 1603.

1. Propositum fuit de anno gratiæ inter viduam D. Nicolai Kragii et M. Jonam, och bleff lest a Magnifico literæ procuratoris och en dom, giffuet y Riber capitel mellem M. Jons Procuratorem och Elsæ D. Niels Kragis S. Respondit M. Jonas, sibi nihil controversiæ esse cum ipsa qvoad annum gratiæ, men att hand holtte sig til indfestning och andet wuist, som her icke til annum gratiæ.

2. Om de bøger, som er bleffuen borte, der S. Niels Bruse¹⁾ curerit Bibliothecam Franciscanam in templo, wore nij tilhobe, och beklager hans hustru sig, att hun icke kand betale denom. Petit remissionem. Conclusum, att efftherdij hand haffde der for sin løn, 4 daler, de daa icke kunde efterlåde Studenternes bibliothecam Franciscanam att forringis. De wille dog forhielpe hinde y andre maader; att hun derfor wille forspøre sig hoss andre och giøre sin fliid, att hun denom kunde opsøge och indføre.

5. Om Hans Hegelund, Borger y Ribe, att hand nu skulle giøre klartt om den arff, hanom angaar och D.

¹ Forhen Universitetspedel.

Anders Kragis S. hustru. Item S. Christen Hegelunds skrin att oplukes.

6. M. Tuord beklager sig, att hand frysz saare. Petit Elemosynam. Rsp. Petat. Proposuit Rector om M. Padborgs fattigdom. Professores loffuer, att de will giffue hannom noget till hielp. Conclusum, att honom skulle giffues en almusse ex bonis Studiosorum per D. Finckium.

Convocatio 17 Februarij 1603.

Iterum de anno gratiæ inter M. Jonam et Elisam D. Nicol. Kragii P. M., quæ una aderat. (Vidtløftige Forhandling, der førte til en endelig Overenskomst).

Die 22 Februarij 1603.

1. Agebatur de caussa heriditaria inter Helenam D. Andr. Kragii P. M., cujus marito M. Joh. Jano Rector breviter exposuit totum negotium, et Elzam Muleniam D. Nicolai, cujus nomine frater M. Nic. Mullenius, D. Christiernus & Johannes Hegelundus aderant. Res composita est eadem sententia, qva in convocatione die 10 Apr. Ao 1602.

2. Proposuit Magnificus Rector de promotione Baccalaureorum juxta Dnj Cancellarij postulatam. Item quod M. Jonæ renuenti hoc dixerat, ut mature intimationem et invitationem affigeret nomine Facultatis Philosophicæ. Conclusum, att M. Jonas skall invitere nomine facultatis¹⁾, ut oportet, et quemadmodum ante ipsum fecerunt alii.

Convocatio 12 Martij 1603.

5. De disputatione proposuit Magnificus, quis videlicet professorum disputare deberet hoc mense, an M. Cunradus,

¹⁾ M. Jon Jakobsen var 1602–3 Decanus for det philos. Fakultet. Han holdt dog ikke Promotionen; men i Juli 1603 bekendtgjorde Johannes Stephanus, der da var Decanus, at Bakkalavrpromotion skulde holdes i September. Studenter, der vare skikkede til at tage denne Grad, indbødes til at melde sig. Ved Program af 27. Sept. 1603 indbyder Rector Joh. Pauli Resenius til at bivaane Promotionen af 23 Bakkalavrer, der Dagen efter skulde ske in inferiore Auditorio. Promotionen skulde forrettes af Decanus, M. Joh. Stephanus. (Univ. Bibl.).

an M. Jonas. Nihil conclusum fuit, nam uterqve sese excusavit.

Convocatio 16 Martij 1603.

5. (Proposuit Magnificus) Om bibliothecen til Universitettt, att der ere mange bøger borte, och att der motte gøris en rictige Catalogus. 6. Concl. Att der skall gøris en bog, vdi huilken skal optegnes klar Register paa alle bøger. Och att bøgerne skulle icke bliffue saa lenge borte hoss denom, som denom laaner.

7. Om de Winduer paa den offre bbliotheck, at Karmene kand tages aff den gamle D. Andersis Residentz, som nu er D. Georgij ny opbygett.

8. Item, att paa Consistorio skal malis de tre danske Konger, fundator etc.

Convocatio 13 Aprilis 1603.

D. Doctori Thomæ Finckio demandata est facultatis Medicæ professio. In ejus locum ad Professionem oratoriam subrogatus est M. Jonas. In hujus vicissim locum successit M. Johannes Erasmus. M. Christierno Johannis f. designata est professio Mathematica. (Ad primam Pædagogicam in locum M. Christierni ascendit Johannes Jani Hallandus. In ejus locum¹⁾ M. Nicolaus Johannis f.²⁾ ad pædagogicam professionem admissus.

Decimæ eodem die sic distributæ: Rector bekom Vor Frue tiende oc Græffue tiende. M. Jonas sich Bistrup oc Frue. M. Cunradus sich Gunsemagle thiende. M. Christiernus Joh. bekom Suågersløff tiende. M. Johannes Johannis f. sich Kornerup. Bleff och beuilgett, att nu thill Paasche maatte distribueris thill aff pendinge.

Convocatio 27 Aprilis 1603.

1. Propositum fuit de negotio inter Universitatem et Capitulum Lundense de annis gratiæ.

¹⁾ Det indklamrede er tilføjet senere med en anden Haand.

²⁾ D. e. M. Claus Hansen Jæger.

2. De Bibliothecæ Catalogo exscribendo, et ut libros singuli professorum reddant, donec describatur Catalogus.

5. Domina uxor Mag^{ci} Cancellarij petit Studioso cuidam concedi mensam regiam. D. Dibvadius putabat, consultum fore magis, si ordine fieret progressus juxta catalogum expectantium. Sed specialiter hoc fuit concessum.

6. Dñj Magnifici Cancellarij voluntas et mandatum fuit, referente Mag^{co} Rectore, ut publico programme annuæ professorum lectiones Studiosis proponerentur cum in honorem Academiæ, tum in Studiosæ juventutis emolumentum etc.

Convocatio 4 Junij 1603.

2. De Studioso quodam Johanne Petri f. Hvessing citato. R^o. Erasmus respondit, pecuniam adesse pro creditoribus. Deinde, quod insalutato Rectore, sine publico testimonio, hinc abierit Studiosus idem.

3. De disputatione in Mense Junio; sed nemo professorum voluit in se suscipere. Recitata fuit schedula a rectore, ut singuli ex voluntate et proposito Mag^{ci} Cancellarij mensem certum haberent, in quo disputarent.

7. Literæ Regiæ de pecunia Academiæ mutuo data, ex Regia Majestate, som er Restantz. Conclusum, ut solvatur summa, et in continenti remissæ sunt literæ ad præfectum urbicum per pedellum.

8. De baccalaureis promovendis, et tradita est schedula M. Stephano, Studiosorum numerus 22.

10. De Professoribus Roschildiam mittendis etc.

11. Om distributz til Pindsdag.

12. De novo Rectore, Dño D. Clavdio Theophilo, id quod conclusum est, ut fiat resignatio ad 24 Junij pro more Academico. Egit quoque gratias Mag^{cus} Dñus Rector toti Senatui.

16. Om giesterij pending in anno gratiæ effter S. D. Niels Kragis proustj, om Vniuersitetet skulle haffue der aff med. Affirmatur, si fundatio et consuetudo approbent.

NB. 20 et 21 Junij publice et privatim examinabatur Dñus Candidatus Vilhadus Adamius a professoribus facultatis Medicæ D. Thoma Finckio et D. Andrea Christiano.

Porro sequentibus duobus deinceps examinabatur Jonas Erasmi f. Charisius Med. D., Jur. Candidatus, a D. Nicolao Theophilo et D. Georgio Schumachero. Porro publice pro gradu disputabant. Ille ad d. 25 Junij: Hic die 27 ejusdem mensis etc.

Convocatio 29 Junij 1603.

2. Legebantur literæ D. Gellii ad Rectorem et Professores. Erant petitoræ, ut vocaretur in Academiam, cum propter parentem, tum propterea quod Stipendiarius Reg^m Maj^s fuerat. Referendum esse prius ad Magnificum Dm. Cancellarium. Deinde D. Georgius pro suo filio locum petebat. Censebant etiam, id referendum esse ad Cancellarium magnif.

3. Bleff lest en Ebbi Munckis warsel til Vniuersitetett om en oldengang mellem Burup och Hallebymark.

5. Literæ M. Hieronymi¹⁾ de anno gratiæ M. Petri Høgs ad Rectorem scriptæ.

Efterdij Amager Kircke haffuer vid 700 dl. til beste, bleff besluttett, att den skulle teckes med kobber paa den syndre siide etc.

Rectoratus Dnj. D. Nicolai Theophili.

Convocatio 16 Julij 1603.

2. Et bud aff Helmstad indlagde ett bref aff Helmstads Uniuersitett til Vniuersitatem om Christiano Fabricio om nogen gield, hand skyldig var ther samme steds. Och vor Michel Smid selff tilstede paa sin Søns vegne. Summen beløb sig vid j^c daler. Michel Smid erbød sig att wille fornøye altt, huess hans søns Haandschrift indholdte, och stille budett tilfrids med ware och pendinge.

¹⁾ M. Hieronymus Justesen Rauch var Universitetets Procurator i Viborg Kapitel.

3. Om D. Vilhado bleff proponeritt och concluderit, att hanom skulle efterladis, huess der hellers pleyer att giffuis in fiscum universitatis.

4. Om den controversia inter universitatem et capitulum Lundense, att dett skulde staa en tiid lang in adventum Mag^{oi} Cancellarij.

Convocatio 18 Julij 1603.

Proposuit Dnus Magnus de Sepultura Johannis Bernekow, quanti videlicet constaret.

Convocatio 25 Julij 1603.

Proposuit Dnus Magnus de Dno D. Gellio, qvodd esset recipiendus in locum secundi Medici, et colligebantur vota professorum, qvi omnes unanimiter vota dabant ex consensu Mag. Dnj. Cancellarij.

Convocatio 30 Julij 1603.

4. (Om en »Studiosus Jesuviticus« s. Ny kirkehist. Saml. IV, 754).

5. Om skuølmesteren y Malmøe, om hand icke skulle hid convoceris et edere confessionem suæ fidei, cum sit suspectæ fidei.

6. Dnus D. Resenius indlagde ti Kirkebøger paa Vniversitetz Kircker, huilcke de haffue Jus Patronatus til.

Convocatio 15 Avgusti 1603.

1. Lectæ sunt literæ Dnj Olai ad M. Jonam om Bistrup tiende, att der vare nogle, som wille haffue Kongens part [af Tienden] til S. Ibs Kirke.

3. M. Iuari halffue broder och Suoger lader sig bemercke, att de icke haffuer bekommet deris federne part etc. och indlagde Lucas [Hansen] sin berett, som indholdt fire artichler. Derpaa daa suarede M. Iffuer, att hand vor icke steffnitt lowligen, och kunde derfor icke sware hanom, dog wilde hand gierne sware altt, huad rett er. Item att hand skulle beuisse sin fuld macht paa M. Simons¹⁾ wegne,

¹⁾ Simon Buschmann, Badskjær i Kjøbenhavn, var gift med en Søster (Halvsøster) til Professor Iver Stub.

och paa sin moders wegne. Dertil Swarede Lucas, att hand icke talte paa sin moders wegne. Conclusum, att Lucas skulle steffne för^{ne} M. Iffuer, och skee daa lowlige tiltale och gienswar och en endelig dom.

4. Dnus Episcopus fremsatte om Her Matz y. Seeby, at hand vor kommen y Slagsmaal med en bonde, och att hans arm var slagen y tu etc., qvemadmodum literæ Dnj Ebbonis Munck ad Dn. Episcopum significarunt. Conclusum, att der skulle föris widnisbyrd paa begge parter, och att den skyldige kunde straffis etc. Dnus Episcopus begierede alworligen, att der motte forhandlis vdi Sagen, eller hand paa sit embids vegne wilde suspendere hanom ab officio etc.

Convocatio 17 Augusti 1603.

(Videre Forhandlinger vedkommende M. Iver Stubs Arvestrid med hans Halvbroder Lucas Hansen; denne Sag stod paa henved et Aar, og Konsistoriets Forhandlingsprotokol er opfyldt med Indlæg i Sagen).

Convocatio 19 Augusti post meridiem.

Agebatur negotium de querela Studiosorum in cibo male olente, ut illi dicebant, qvem illegitime ad Rectorem et Professores detulissent. Vocabatur præpositus et quærebatur caussa, cur ille abfuerit a mensa ea vespera. Vocabantur tres Studiosi in infimis mensis, neque erant præterea alii decani in tota communitate eo tempore. Recitata fuit lex sexta communitatis. Vocabatur præpositus, et interrogatus fuit, quis fuerit ejus loco constitutus. R^t. Proximus mihi. Adveniebant complures studiosi, inter qvos præcipuus erat, qvi vicepedellum agit, qvi cibum detulit ad professores etc. Agebatur de pæna ipsis inferenda juxta legem sextam. Conclusum, ut singuli eorum, qvi huic seditioni intererant, marcam danicam darent, quam juxta legem Præposito darent in usum pauperum Studiosorum. Deinde retulit Dnus Episcopus Dnj Oeconomi nomine et relatione, qvød intra qvatuor mensium spatium qvingentos convivas invittassent: Id qvød fieri non oportuit, qvia contra leges esset. Responderunt Studiosi deliberato consilio, se nolle marcam

dare sed potius mensa privari. Et alius quidam, Johannes Brun Moltbechius, dicebat aparte: nescio, an domini commensales velint esse contenti hac vestra multæ impositione. Denique alius quidam, Christianus Matthiæ, contumaciter omnium nomine dicebat, nolle Studiosos multam dare, sed potius mensa carere velle. Et hic, quia impudenter et contumaciter fecerat, jussus est ire in carcerem, qui descendens sese reliquis conjuratis immiscuit commensalibus, qui etiam violenta manu Pedellum detinebat a proposito, adeoque violentas manus inferre volebant, ita ut rediens clamaret: de wille sla mig ihel. Hinc commotus Senatus Academicus cum Rectore descendit et vidit atque audivit obstinatum et effrenam malitiam fere omnium studiosorum, qui aderant, clamantes: Nolumus, Nolumus etc. Sed ivit deinde ultro Christianus ille Matthiæ in carcerem, avdiens sibi a Resenio datam electionem, an sua sponte vellet ingredi, an discedere etc. Inter exeundum quidam contumaciter portam maleo pulsavit.

20 Avgusti convocabantur et aderant omnes professores cum Mag^{co} Rectore, excepto M. Cunrado. Non n. domi erat M. Jonas.

Gravem querelam instituit Magnificus de effrena illa et nunquam ante audita contumacia et conjuratione Studiosorum, qui Regiæ Maj^{is} fruuntur mensa. Erant autem numero circiter 75, qui omnes separatim audiebantur, ut responsum darent ad quatuor articulos: an fuissent cum iis, qui contra legem datam cibum minus bonum ad professores detulissent. Omnes, quatuor aut quinque exceptis, dicebant, se adfuisse una cum cæteris. 2. an vellent multam dare impositam, quæ erat marca danica, an mensa privari. Dicebant omnes, 13 exceptis, se potius mensa regia velle carere. 3^{io} an fuerint in numero eorum, qui nolumus clamabant, et horum quinque erant, qui aperte confitebantur, se clamasse: Nolumus etc. Nemo autem confiteri voluit, se supremus clamasse aut portam collegii pulsasse.

Convocatio 22 Avgustj 1603.

Agebatur de pæna ipsorum, qvi clamarunt: nolumus, et colligebantur vota. Conclusum est ab omnibus, ut relegarentur ad annum, sed d. Dibvadius ad semestre tantum eos voluit relegari. Lectæ sunt literæ supplices Christiernj Matthiæ ex carcere scriptæ ad d. Resenium, in qvibus supplex culpam deprecabatur. Conclusum, ut dimitteretur ex carcere, ut præsens erratum agnosceret et contumaciam deprecaretur; Id qvod factum est. Reliqui quinque, scilicet Anthonius Johannis Hafniensis, Johannes Galthingius Cimber, Johannes Petri Helsingorenses, Johannes Michaelius Stavangriensis et Lavrentius Dithmari Agerschovius, vocabantur et interrogabantur, an adhuc persisterent in sententia? Affirmabant. Itaque pronunciabat Magnificus senatus consultum: fore, ut exuti omnibus beneficiis intra solis occasum diei crastini abirent ex Academia et urbe, neqve reirent, prius qvem annus emensus esset. Abeuntes illi cum cachinno in contemptum Senatus Academici salse ridebant. Vide intimationem Relegationis, quæ hodie H. 5 vespertina affixa fuit.

23 Avgusti convocatio 1603.

Magnificus intercedebat pro Studiosis, qvi volebant mulctam dare et ire in carcerem. Michael Tybo coram deprecabatur et agnoscebat culpam, se contumaciter peccasse. Conclusum, ut condonaretur ipsi noxa hæc, et ut crastino die cum ceteris, qvi supplices fierent, mensæ beneficio fruatur.

Convocatio 24 Avgusti 1603.

Recitabat Mag^{cus} en Sedel fraa Eustachio von Tynen, vdi hvilken hand gaff varsell for en siun om nogen Jord, som vor affpløyet. Rsp. Det er mellem bynderne selff, et nihil ad professores.

Agebatur deinde de Studiosis, qvi se ipsos mensa privarunt, et jam supplices facti sunt. Sed qvia d. Georgius non aderat, conclusum, att de skulle forbie, til hand

kommer. Petierunt, ut decani accederent d. Georgium, id quod concessum fuit.

Convocatio 25 Augusti 1603.

Iterum agebatur de Studiosis, qui conspirarunt adversus Professores: Ac vocabantur ex singulis mensis, qui omnes erratum agnoscebant, culpam deprecabantur, et mulctam exponere velle promittebant. Erant numero circiter 37, quorum nomina separatim annotata sunt. Impetrata venia ad mensam admittebantur.

Convocatio 10 Septembris 1603.

2. Jacop Lipper vor tilstede och hørde sitt haandschrift oplæse aff Vice-Rectore paa j^c daler S. Valkendorps pending. Vicerector vilde, att breffuett skulle fornyes med tu andre forloffuere. Jacop Lipper beretter, att hand haffuer betalt til S. Doctor Anders Krage 60 daler, och haffuer bekommet icke vden 40 daler etc. De j^c daler bleff hanem opsagt nu til paaske først kommendis.

4. Studiosus Magnus Abelis Norvagianus kreffues for pending for ett stycke guld, som er arresteritt hos doctor Fincke, etc. Hand bekiender, att hand haffuer antwordett D. Finckio och soldt hanom dett, och vil føre sin hiemmel.

Convocatio 17 Septembris 1603.

Bleff opkaldett en bonde, Oluff Knudssøn y Strøby, huess hustru vor sictede aff en anden, Rasmus Jacobssøn ved naffn, for troldom. Rector interrogat, huem hanom skulle forsuare, om Matz Krausse, huilken dog icke vilde høre husbonds och Rectoris budskaff och forsømmede dett etc. Conclusum, att der skulle skriffues till Villom Sterck y Hedinge byschriffuer och tingschriffuer, att hand paa vniuersitetz vegne vilde forhøre den sag, och laade dett vniuersitettt viide. Item att Matz Krausse skulle vdsteffnis, och offuerhøris for sin vlydighed, att hand haffde offuersett Vice-Rect. befalning.

Den sag vdi Lund med Vniuersitetett er saa forliggt, att dett, som staar vdi Arest ex annis gratiæ, skall følge til Vniuersitetett, och siden consequenter. Item om pro-

curatore Vniuersitatis, att der skall vere mutuus consensus inter capitulum et Vniuersitatem, juxta tenorem literarum Reg^æ Maj^{is}.

Convocatio 28 Septembris 1603.

Proposuit Dnus Vice-Rector de voluntate Mag. Cancellarii, ut omnes, qvi imposterum gaudere vellent beneficio Stipendii Reg. Maj^{is}, avt Promoti essent Magistri avt Candidati et probati prius a Dnis Professoribus, quam Stipendium obtinerent. Retulit etiam, Dno Abrahamo designatum esse Reg. Stipendium proximo Paschate vacans post d. Christ. Dibvadium.

2. Ut semel avt bis qvotannis in hyeme fieret anatomia cadaveris humani; id qvod etiam ex relatione Mag^{ci} Cancellarii retulit.

Convocatio 1 Octobris 1603.

(Efterat adskilligt vedkommende M. Iver Stubs Arvesag er refereret, følger): Bleff Lucas Johanssøn och M. Iffuer vdviste, och mente Magnificus, att der skulle tenteris reconciliatio vdi sagen, eller och Regenschaff skall flittigen igen offuersees. Conclusum, at mand skal bede Senaturn oppidanum om tu Dannemend paa Lucas vegne, och Vniuersitet skal bede tu paa M. Iffuers vegne, et inprimis D. Schomackerum et M. Joh. Aalburgensem, som skulle tentere reconciliationem, heller och liquidere Regenschaff offuer altt, ut opertet, och siden giffue en klar relation her paa Consistorio, offuer huilken dømmes skall.

De feriis nundinis conclusum, att de skulle celebreris fraa Odensdag nu først til Odensdag effterfølgendis.

De negotio Lundense, att Capitelsherrer ville selff slaa sig til rette, och vnde Academiæ dimidium ex bonis mensalibus. Sed decimæ possunt remitti, siqvidem non sunt tanti momenti et incertæ. 2do de procuratorio universitatis apud capitulum, etc., at capitelen setter en med Vniuersitate, dog ut sit mutuus consensus. Item si nolit capitulum consentire cum Universitate in M. Jacobo [Svaningio], qvi hactenus fuit procurator universitatis, att de intett

kand giøre der emod. Dog att dnus decanus, som med notario skulle offuersendis, wille venligen anholde, att M. Jacop motte beholde dett vdi disse try aar.

Convocatio 15 Octobris 1603.

Præmisso examine utroque approbatus est in Candidatum Philosophiæ Abrahamus a Cardes Hafnianus, qvi prima qvaqve occasione commoda Magister promoveretur in hac Academia, qvod ipsi jam concessum Stipendium regium 100 thalerorum, quo viveret in exteris Academiis: exemplo reliquis omnibus, qvibus concedetur deinceps Stipendium illud, priusquam magistri promoti fuerint, de voluntate et mandato Mag^{ci} dnj Cancellarij dnj Christianj Frisij.

Convocatio 7 Novembris 1603.

Blef læst H. Matzis y Sæby och Lass Skuomagers vidnisbiurd om deris slagsmaal, giffuett paa Løffue herritzting.

Convocatio 12 Novembr. 1603.

Proponebat Magnificus supplicationem cujusdam exulis ex Carinthia a Jesuvitis propter religionem expulsi. Conclusum, ut daretur ipsi viaticum circiter 3 thalerorum.

4. Bleff anden gang oplæst dett tings winde om de vidnisbiurd mellem Her Matz y Sæby och Lass Skuomager ibid., ut convocat. 7 Novembr.

6. Præpositus och tu andre studenter sade vdi ett huss y Kanickestrede, och kom der til denom¹⁾ ind vdi husset, oc som ville vere vdi Selschaff med denom och bliffue Wens. — Bardskerswennen vor paa gaden med ett blott werie, och førde vacten ind vdi husset, huilke toge Studenterne och førde denom vdi Byes fengsel, och om anden dagen examinerede denom paa Raadhuset, och motte giffue straff.

8. Præpositus berettede, huorledis hand vor indkommen vdi hussett att tale med en Studenter Daniel, som bor der

¹⁾ Her synes Navnet paa Personen (en Bartskjærsvend) at være glemt.

til Herberg, och att der kom daa tu Karle, den enne ind-førde sig paa denom, och satte kruset for den tredie studenter, Hans Brun, att øllet stoff aff potten etc. Siden der hand haffde sidet en time eller der vid, løb hand vd och hente sin verie, och med blott Suerd eskede denom vd etc. De nechtede høyligen, att de icke vore vde paa gaaden med nogen saestang eller verie, men bleffue plotz-ligen vdtagen aff vachten och førd y Fengsel, och siden examinerit paa Raadhusett, och motte giffue straff. Præpositus suor om Gud, att hand aldrig føre haffde veritt vdi dett huss. Conclusum, att effterdij denom er skeed offuerwold (ut retulerunt), de daa paa Raadhusett skulle anklage deris vederpartt och Vactmestern, och daa føre dom her paa Consistorii huss etc.

10. D. Resenius proposuit de controversia inter Capitulum Lundense et Universitatem de annis gratiæ. Legebantur literæ capituli de modo contractus in annis gratiæ perpetuo servando. Item de Procuratore et procuratorio Giørshøy, ut in literis.

11. Dnus Episcopus et D. Resenius proponerede om Else S. D. Niels Kragis, att hun motte nyde den gratia, de andre Encker haffuer in Uniuersitate. Rsp. att dett kunde hende icke effterladis, effterdij hendes S. Mand vor affskild fra Vniuersitet och Præses Sorensis Scholæ.

13. Om Matz Krause, er offuerhørig och icke ville komme til D. Resenium Vice-Rectorem. Resenius mener, att hand bør icke att vere fogett lenger, effterdij hand er wlydig etc. Item att hand haffuer loffuet, de vgedags bynder, hand haffuer och bruger, skulle komme her vdt: Er icke skeed. Item om dett korn y Swogersleff, att Matz Krause haffuer giortt ochsaa dervdi, som hand icke burde. R. hand skall hidkaldes och offuerhøris.

Convocatio 19 Novemb. 1603.

3. Den Studenters, som bleff ihielslagen, gotz haffde Fogeden registeritt lade, och er begierind betaling derfor,

och bleff affskreffuen en Copia per Notarium paa alt dett, hanom tilkom.

Convocatio 3 Decemb. 1603.

(Om Bibeltryk, s. Ny kirkehist. Saml. VI, 303).

Dnj Capitulares er begierende, att den contracht mellom Uniuersitet och Lunde Capitel motte komme til ende, et retulit Dnus decanus, ipsi adfuisse M. Ludovicum nomine capituli. Conclusum, att de wille handle venlige med Dnis Capitularibus, och haffue Dm. Episcopum forskonitt.

Dett gotz effter den Studenter, som blef ihielslagen, maa settes paa dett offuerste lufft offuer bibliothechett.

D. Resenius proponebat de Galthingio¹⁾ etc. att slotzherren anholte om den Galting, och att Resenius refereret dett hanom igen, nempe delicti magnitudinem, och att slotzherren bleff derfor vred etc.

Convocatio 14 Decembris 1603.

Referebat Mag^{cus} Pro-Rector Dno M. Ludovico Muntenio (qvi tum vocatus erat ad consistorium) negotium de controversia inter Capitulum et Academiam: nempe qvoad contractum et Procuratorem. In priori puncto Capituli et Universitatis facilis erit consensus: verum ut M. Ludovicus referret capitulo, M. Magnum suis in literis errorem de procuratore addictitasse, amice petiit Mag^{cus} Pro-Rector etc. Recitata fuere nonnulla ex literis M. Magni, qvi petiit propter ingravescentem ætatem et alia negotia liberari ab isto officio procuratoris in omnibus, et ut Universitas alium eligeret etc. Rogandus M. Magnus, velit totum procuratorium Universitatis relinquere alteri alicui secundum suas literas, qvi fiat procurator consentiente Universitate cum Capitulo.

Convocatio 17 Decembris 1603.

(Om »Studiosus Johannes Martini Petraftonanus Udby Jesuvita«, som begjærede at maatte holde Forelæsninger, se Ny kirkehist. Saml. IV, 754—5).

¹⁾ Jfr. A. C. 22 Aug. 1603 (se foran S. 112).

Anno J. Christi 1604.

Convocatio 7 Januarij.

Mag^{cus} dnus Rector, postquam precatus est singulis dnis Professoribus et collegis felicem hunc annum currentem, admonuit de lectionibus denuo continuandis etc.

Duo Studiosi ex communitate in jus vocabantur, quorum alter alteri alapam impegerat. Reo multa fuit imposita, ut marcam daret, id quod recepit.

Christianus Johannis petiit a Rectore mag^{co} liberari ab officio notariatus. Rsp. ita. Agebatur de notario eligendo. D. Resenius M. Alanum nominabat et M. Claudium, Frisiorum Præceptorem. Alii aliter.

Convocatio 11 Januarij 1604.

Magnificus proposuit de notariatu, et nominabat M. Johannem Alanum. Conclusum: Liberabitur M. Christianus, et vocabatur M. Joh. Alanus, qui juramentum præstitit.

Her efter begynder M. Hans Jensen Alanus's Haand.

Convocatio 1 Februarij 1604.

(Om den ny Bibeludgave, s. Ny kirkehist. Saml. VI, 303).

Convocatio 4 Februarij 1604.

1. Obtulit Mag^{co} Rectori Dnus D. Resenius Catalogum utriusque Bibliothecæ inferioris et superioris. Leges in veteri Bibliotheca propositæ approbatæ sunt, ut serventur: De legibus in nova Lemvicana observandis varie est disputatum. Dnus Episcopus dixit: Deliberandum esse; hodie nihil se velle.

2. Actum est de frumento superiori tabulato non imponendo supra Bibliothecam, ut hactenus factum est. Et conclusum est: Att inttett Korn skall tiillstedis efftter denne dag att leggis paa Bibliothecæ Lofftt for mögen wleyligheds skylltdt, och att dett skall udrömmis, som der er oppelagtt aff Poffuell Kornskriffueren, D. Thomæ Tienner. Interest Reipublicæ, ne libri corrumpantur, qui nostri non sunt sed Communitatis, dixit Episcopus.

3. Bleff och proponerit ex fundatione: Ut quotannis emanantur libri ad bibliothecæ supplementum. Atque sin-

gulariter emendi libri, quos habet M. Jonas Jacobi, Biblia scilicet hebraica tomis iij, qui empti fuerunt 8 Rosareis aureis, soluti: Ligatura 4 thr constat. Inde annales Baronij 10 aut 12 voluminibus.

4. (Forhør over Fogden Mads Krause i Anledning af hans Ulydighed; han afbad med Taarer sin Forseelse og fik Tilgivelse).

5. D. D. Resenius proposuit nomine D. Dibvadij de comministro Dno Olao in Gladsaxe substituendo: Qui nominaverat præpositum communitatis. Non rejectus est, sed suffragiis collectis hac conditione: Ne (si electus fuisset) aliqua spes ipsi foret de successione, in præjudicium professorum reliquorum (och om hand kunde diss y mellom faa andet Kalld, att dett skulle staa hannem fritt for). Sed tamen ne obtruderetur illic sine Episcopi et Pastoris consensu, ut supra (s. Danske Mag. 4 R. II, 120).

Convocatio 11 Februarij 1604.

1. (Om Klagerne over D. Jørgen Dybvads yngre Søn, s. Danske Mag. 4. R. II, 141).

4. War Lisebett H. Oluffs begierrende en Capellan, med en anden Mand tiill sig aff Sognen, Jacob Bertiillssøn y Herløff. Deliberatum fuit de præposito¹⁾. Sed ne aliquis Dno Olao obtruderetur, collectis suffragiis consenserunt omnes in Dnm Bartholomæum eligendum for en Capellan allenist. Och att en Contrachtt skulle gaa dennom y mellom.

6. Controversia inter studiosos, Andream Cimb. reum, qui alterum cultro læserat in communitate hora vespertina inter 9 et 10 ad mensam, et actorem Johannem Nicolai, qui prius alapam alteri inflixerat ad oculum, ut probatum fuit ex testibus, quamvis ipse negaret. Conclusum: Reconciliati sunt amice palam, his conditionibus:

¹⁾ D. e. Provsten i Kommunitetet.

Chirurgo satisfaciat Reus pro labore medendi, addat insuper 3 thal. (quorum 4 insumpserat, dum æger detineretur) som for Øll, och quinden haffde fangitt. Et in carcerem abiret. Abiit.

Convocatio 15 Februarij 1604.

1. Venit in Consistorium Pastor in Sæbi Dnus Mathias, de cuius petulantia multum et graviter conquestus est Dnus Episcopus, de petulantibus eius verbis etc. Inde actum est de lite, quæ ipsi fuerat cum rustico illo, qui ipsi brachium fregerat. Utraque causa est suspensa in ulteriorem eius negotij cognitionem. Pecasse ipsum, quod damno accepto non statim factum detulerit ad Patronos et templi Tutores etc. Om de Kircke Penge, hand er skyldiig. Att H. Matz skall sette Quæstori uissen och Louen med en Danne Mand hos dennom: Och att hand skall erlegge tiill Paaske Marckitt 100 thr. Och tiill Mikaelis de andre 100 thr.

Convocatio extraordinaria 27 Feb. 1604.

(Om D. Jørgen Dybvads Søn Jørgen, Danske Mag. 4. R. II, 141 f.).

Convocatio penult. Martij 1604.

2. Accusatus fuit studiosus quidam Christianus Spen-derup ab hospite suo Olao Martini, quod contra mandatum publicum indutus fuerat uestibus muliebribus. Missus in carcerem ideo, et quia noluit nomen fateri socij illius, qui una cum illo fuerat.

Convocatio 7 Martij 1604.

2. D. Resenius proponerede nomine Uxoris Elsæ defuncti Joh. Reinholls, qui fuerat tutor liberorum M. Petri Haggæi, quod bona quædam accepisset æstimata 80 thaleris, quorum bonorum pars est diminuta thaleris 40: Unde damnum emergens Tutori impendet, nisi sibi procuretur alio beneficio, ne sui liberi damnum patiantur. Petiit igitur sibi ex usura pecuniarum orphanorum tertiam dari, secundum leges Cimbricas et consuetudinem receptam.

Rsp. Deliberabitur in proximum conventum. Inscriptum est registro proposito, et redditum Resenio.

Convocatio facta 31 Martij 1604.

7. Christiernus Vibe apud Rectorem [petiit], ut aresto detineretur stipendium Lagonis Christierni. Quæsiuit D. Finchius, quid faceret. Rsp. Differatur negotium, donec venerit qui petiit stipendium.

8. Petiit Studiosus Otto Francisci, qui alium interfecerat, an pecunia bøde detur Universitati an magistratui oppidano. Er en Waadebod. Rsp. At professores intett uille befatte siig der med. Præfectus regius accipiet. An possit admitti ad docendi munus in Ecclesia? Suspensum. Ipse impetrabit a rege.

9. De distributione. Indultum pauperibus studiosis partem accipere a Communitate a D. Thoma. 1. Erasmo Nicolao ij thr. 2. Michaeli Tystedtt iiij thr. 3. Johanni Salingboe 4 thr. 4. Andrea Palladio 2 thr. 5. Augusto Erasmi 2 thr. 6. Henrico Andreae Norvegiano 4 thr. 7. Johanni Olao Otthoniensi 2 thr. 8. Michaeli Mauritio Norveg. ij thr. 9. Johanni Laurentio Norveg. 2 thr. Summa 24 thr.

Convocatio 14 Aprilis 1604.

1. Proposuit D. Resenius de controversia apud Capitulum Lundense. De bonis scilicet mensalibus, et de dimidio ex minutis et incertis: quæ ex fundatione retenta. Ut illuc mittatur D. Gellius cum instructione ab Universitate, quæ lecta est; Utque referat responsum a Capitulo Lundense.

7. De quodam poeta, qui epigrammata quædam ad Professores scripserat præcipuos. Conclusum: tribuantur ipsi 10 thr. ex fisco.

Convocatio 21 Aprilis. 1604.

Studiosus quidam Thomas Nicolai Engum accusatus a Mag^{fo}, quod alterum pulsaverit, Jacobum Nicolai Strobi, domi suæ, atque ideo inclusus carcere: Reconciliatur alteri, manu data, att hand skall uere hannom ubeuartt y alle maade, si nolit incurrere in pænas contumaciæ debitas.

Convocatio 5 Maji 1604.

Kom Frantz skumager y Rette med hans Hustrue, huillcken bleff adspurt, om hand haffde søgt seng med hende. Hand suarede ney. Och klager hand offuer hans skrøbbelighed. Och att hand y fire Aar icke haffuer uerritt Mandhafftiig, ett Aar eller ydermere for hans forrige Høstrues død. Bleff hand spurt, huorforre hand tog Mette, denne sin Høstrue. Resp. Den anden tog hannom saadan hans breck till tacke, att hand kunde haffue en, som kunde staa hannem hans Hus forre. Der forre fæstede hand denne. Bleff adspurt, om hand gaff denne Quinde saadan sin breck tiillkiende, før end hand tog hende. Hand suarede: Ja. Jeg skall beuisett med Jens Baggers Høstrue, om ieg kand faa saa lang tiid. Orsagen tiill deris Echteskab uar saadan, som Mette beretter: Effter hendis broder uar død, kom hun tiill Frantz sk. och uillde kiøbe siilld for 8 Sk. Oc spurde hun Frantz ad, [huor] mange hun skulle tage. Hand suarede, hun motte tage, som hun uillde; thi tog hun for mange, saa uar det hendis skade, thi du skalt sellff forestaa dennom. S. Mickels dag ad Morgen kom hand med en Rosennobell y sin Hand och sagde: drag til mig, du tørst inntett skøtte. Thi hun sagde, hun uar en fattiig Quinde. Oc sagde¹⁾ hand y de tiider, hun skulle komme oc ligge huos hannem. Resp. illa: ney, dett er stacket dag og hellig Afften etc. Conclusum: Att hun skulle tage Steffning offuer hannom; och hand offuer hende tiil Capittelsdom. Dess y mellom skall hand forsørge hende med mad och øll, indtiill Dommen gaer. Dess y mellom att uerre hende vberørt.

Noch klagett Lauritz Persønn, en bonde y Flacke-[b]errigs Herritt y Sneduid, at Frantz skumager icke haffde skiff[t] lowlig med hannom effter hans forrige Hustrue, hans Quintes Søster. Frantz hentte sit Affkallds breff, med huillckett hand haffde affquitteritt hannom for allt

¹ Der er rettet i Ordet, saa det er utydeligt.

Arff, vitterliig oc wuitterligtt. Concl. Klageren skulle førre dette tiill tinge etc.

Lecta est Responsio Capituli Lundensis per Magnum Mathiæ Episcopum Scaniæ de bonis Mensalibus etc.

Actum est de Michaelæ Krage præfecto Magistrorum, ut renunciarent illi officium, quod utatur bombardis, 2. male tractat rusticos, fores aliquorum fregerit: att de wiillde skille denom aff med hannom. Rsp. aliquorum: accusatores skulle giffue hannom Sag.

Convocatio 12 Maji 1604.

1. Propositum de quodam studioso, qui deposuerat suam togam et gladium apud amicos, ut ipsis comes esset in itinere: fur adveniens ista abstulit, captus et suspensus est. Vult Nicolaus Johannis, qui curabat suspendi furem, ut studiosus sumptus etiam faciat suspensionis. Rsp. non debet aliquid contribuere, thi han er icke saguolder.

2. Resignavit M. Dñus Rector suum rectoratum, rogavitque, ut sibi ignoscerent collegæ, si impar fuisset oneri sustinendo. Episcopus respondit, gratias illi agens pro cura et fidelitate. Nominatus est M. Iuarus, quem ordo tangeret.

8: (Om Forbud mod Jesuiterne, s. Ny kirkehist. Saml. IV, 755).

Convocatio pridie Pentecostes (26 Maji) 1604.

Actum est de quibusdam studiosis, qui lusoreis chartis deprehensi ludentes ac propterea in carcerem missi. Som haffde legt ens Kappe hen. Om 2, som sloes paa S. Petri Kierkegaard: præsentē filia Vilcke von Dellen, referente M. Cunrado. ij sloes uden Nørreport. Jubebantur mandari in carcerem. — Accusabatur M. Franciscus Ludi Rector a parentibus puelli cuiusdam inhumaniter tractati, quod alvum in cimeterio exonerasset. Qui dicitur sanguinem euomere, miserabiliter ægrotare ex illa inhumana tractatione. Kand icke staa paa benen. Qui jam non fuit sub eius disciplina. Oc skylder M. Frantz, om hannom noget tiilfalder. Non aderat præsens M. Franciscus, sed per scedam excusavit

morbum. Eius nomine aderat ciuis Henrick Tomissøn, quem admonebant, ut M. Franciscus skulle forlige siig med forelldrene oc koste badskerløn oc andett, huad de kunde enis om. Dog uar barnitt nogitt siug tiillforne, oc haffde moderen giffuett hannom ormekrud oc Sucker etc. Factum y dag fiorten dage.

En borger klager med en Studentt om en Tiu[ff]sag, huilcken uar fraastolen en Tisack¹⁾. Borgeren haffuer udleg 13 Mk. att lade tiuffuen henge, cui tamen nihil a fure erat sublatum; repetit pecunias a studioso, huis uare fanttis huos hannom, som oc gick y rette med borgeren. Concl.: Borgeren skall tage en Seddell aff Byfogden om Sagen, huorledis dett skall holdis.

(Om Jesuitdiscipelen Johannes Martini Udby, s. Ny kirkehist. Saml. IV, 755—6).

Rectoratus voluntate Mag^{te}i Dni Cancellarij devolutus est ad M. Ivarum, et suffragiis omnium Professorum. Q. F. F. S.

Rursus de studiosis actum, vj y Kielderens; mittendus etiam illuc

Henricus Norvegianus

Biørno Mathiæ²⁾, qui pugnabat for Nørre Portt.

Bleff handlett om Fru Lisebett Rosenkrantzis Penge. Hun haffde weret huos D. Hans Resen, sagde, at hun skulle Rentten leffuere, quod tamen non est factum. Disse 1000 thlr. begierett Fru Dorrette Friderick Langis. Conclusum: Fru Dorritte Fredrick Langis skall faa dennom, nar de vaxered; thi Fru Lisebett kand icke lenger beholde dennom etc.

Convocatio 5 Junij 1604.

2. Bleff atter klagitt paa M. Frantz for dett barn, som endog icke war forligt med forelldrene. Faderen bleff indkald. Sagde: Barnitt ligger paa Sengen, dog er dett

¹⁾ En Dolk eller Daggert.

²⁾ Se Kirkehist. Saml. 3. R. I, 753. 768.

nogitt bedre med hannom en tiill forne. Sagde ochsaa, gierne att uille lade siig forliige med M. Frantz. Paa M. Frantz wegne suarede Henrick Tomissen, som bar en Seddell, udy huillken hand begierede en Dom, om hand derforre, for den straf med riss, uar plichttig tiill att staa hannom for hans gandske Siugdom, oc om hannom nogiit der efftter tiilkom. Concl.: att M. Frantz skulle tage ij Dannemand paa sin siide och saa fordrage Sagen, stille faderen tiill fritz. Huilkit Henrick uidtog. Faderen skulle oc tage ij Mend paa sin Siide. Neffnede M. Erick [Andersen] och Peder Knudsøn.

3. War Her Matziss moder y Løndby, oc haffde tiilltale tiill M. Hans Rassmussen for j handskrifft oc nogle Penge, som Frantz Tollder haffde anttuorditt hannom att kiøbe bøger tiill hans Bibliotech. Resterede 8 gyllden 13 thr., som M. Hans icke haffde udlagtt. Dubitabatur, an floreni essent communes, an aurei. Bleffue forligtt, att M. Hans Rasmussen skulle giffue hende j thr for huer Reiessflore. Och uar M. Hans Rassmussen, tiill fritz der med.

5. Rursus de studiosis quibusdam, qui pugnaverant, Henrico Norvegiano, Nicolao Hamero, Magno Norvegiano etc.

(Om Jesuitdisciplen Johannes Petrafontanus se Ny kirkehist. Saml. VI, 756—7.

Hactenus Rectoratus Mag^{ci} Dñi Rect. D. Nicolai
Theophili J. U. D.
